

מסכת

בתובות

תלמוד ^{מן} בבלי

ש"ס עוזר

הש"ס המסומן

לע"נ ר' עוזר ב"ר אלכסודר הרה"ק ז"ל

הש"ס המסומן – מפת דרכים לדף הגמרא.

* על מנת להקל על הלומד לעקוב אחר משא ומתן הסוגיא (הוצאה פנימית) *

לפניכם מונחת גמרא שהיא תוצאה של שיטת הוראה המיושמת למעלה מעשרים שנה. ב"ה זכינו שהיום יש מספר מגידי שיעור ומרביצי תורה שלמדו בדרך זו וממשיכים ללמוד לתלמידיהם.

במקור, גמרות הללו נועדו לשימוש במסגרת השיעור. מגיד השיעור אמור לתת הקדמה מראש לסוגיא מתוך הגמרא, ולאחר מכן הלומדים יעקבו אחר מהלך הסוגיא בעזרת הסימנים בעת השיעור.

אחת המטרות העיקריות היתה ליעל ולדרבן חזרות.

במשך השנים, לומדים שונים גילו תועלת רבה מהגמרות המסומנות גם בלימוד עצמי.

רבים העידו שראו מהסימנים ברכה בעמלם וביכולתם לזכור את הנלמד.

הוספנו בין השורות זעיר פה וזעיר שם מילות קישור שנלקחו כמעט כולן מפירוש רש"י כדי לשמור רצף החשיבה של הלומד, כמו כן הבסיס של הסימנים מבוסס על פי פירוש רש"י. הוצאה זו אינה מתימרת להיות פירוש או תרגום אלא היא כעין "מפת דרכים".

מחשבה רבה ניתנה לכל סימון ופסיק, אבל בסופו של דבר הם בגדר הצעה. אנו מעודדים כל לומד להוסיף משלו.

אנו מאמינים בדרך ש"יהו עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה".

גמרות אלו היו בפני תלמידי חכמים ומגידי שיעור שאמרו שראו בהן תועלת.

יהי רצון שנזכה לראות ברכה במעשה ידינו, בריבוי לומדי התורה ויודעה להביא נחת לבורא עולם יתברך.

לפרטים: 02-6541693
052-5300710

USA: 718-471-6510

Rabbi Yitzchak Berkovits
Sanhedria HaMurchevet 113/27
Jerusalem, Israel 97707
02-5813847

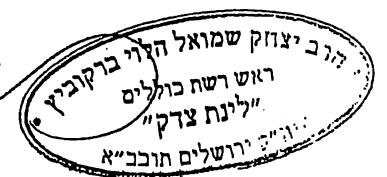
יצחק שמואל הלוי ברקוביץ
ראש רשת כוללים לינת הצדק
סנהדריה המורחבת 113/27
ירושלים ת"ו
קמ"ג ירושלים ת"ו י"ג קמ"ג תש"ג

Dear Friends,

I have had the pleasure of working with Rav Yehonasan Berger in the years I spent with Yeshivas Aish Hatorah and witnessed the success of his marking system in opening Shas to many who were about to give up on Gemara study altogether. I see it as an effective means of attaining clarity in the structure of the Daf in relatively little time and would suggest it for those seeking independence in preparing the Daf and retaining the basic shakla v'taria. Magidei'shiur should certainly give it serious consideration as a valuable aid to their tzibbur.

Sincerely,

Yitzchak Berkovits

Gemara Markings

Your Roadmap for Traveling the Talmud Highway

It's just great to see the thousands of people joining the ranks of students of the Talmud in recent years. Lots of credit goes to Daf Yomi and the emergence of new yeshivos in America, Israel and the world over.

At the same time many of us might ask the questions – fine, I participated in the shiur – or – I learned it on my own but:

- Did I really follow what was going on?
- Sure I understand it line by line but do I have a picture of the whole sugya?
- How much do I retain?
- Do I really feel a connection to the Gemara itself?
- Am I motivated to return to the Gemara again once I've learned it?

The solution is found in one word – review (“chazara”).

When we look at the daf Gemara we feel intimidated.

- It was clear in shiur but now to review; I don't want to read that translation again.
- I don't want to listen to that tape again.
- To repeat the daf – it's too agonizing.
- I have difficulty “seeing the forest from the trees.”
- Where did the question and the answer begin?
- How much of the “braisa” (ברייא) was relevant?
- Was Rav Huna responding to the תרץ or supporting it?
- Was Rav Ashi's comment relevant to the sugya or was he getting off on a tangent?

These concerns can be resolved. The “Gemara Markings”, a system of geometric forms combined with standard punctuation and numeration superimposed on the traditional (Vilna) daf Gemara, has been successfully used by hundreds of learners and has resulted in a renewed enthusiasm in their learning.

After having learned with this system using this new edition of Gemaras many have expressed:

- I never realized that this is what the Gemara was trying to do.
- I was never able to follow a shiur so smoothly.
- This system has helped me remember entire sugyos just by recalling the structure and to tell you the truth, I didn't even realize there was a structure.
- I finally have a desire to review because I know I'll be successful.

We have received reactions from another significant group of people – Maggidei Shiurim who both prepare and present shiurim using this system. They state:

- It makes it so much easier for me to give shiur when the whole sugya is mapped out ahead of time.

- I have the feeling that they are all following me because I can easily refer back to particular names and statements or refer back to a highlighted point on the previous page.
- My children were sick this morning and I didn't have time to prepare and even so, I was able to give a clear and understandable shiur using my marked Gemara.
- I find that by using these Gemaras I can focus on content and detail – get a closer look at the “trees” not fearing they will get lost in the “forest.”

This is what it's all about – great efficiency in presenting the Gemara with greater success in acquiring it.

This method of teaching the Gemara is the result of 20 years of development, revision and refinement. It has produced many successful talmidim, Maggidei Shiurim, Marbitzei Torah and individuals dedicated to spreading Torah to Klal Yisrael. Our primary objective is “Lehagdil Torah uleha'adirah” - להגדיל תורה ולהאדירה.

As stated above one of the main goals of this project was to increase the motivation to review by instilling the feeling and demonstrating “You can do it.” In the course of time it became clear that many found the marked Gemaras a useful tool for independent learning. They found that with the learning background that they already had – they were able to rapidly get through the sugya with clarity without needing the assistance of translations or other support material.

In the current edition of marked Gemaras one will notice from time to time brief comments between the lines. These are not meant to serve as translation as much as they are designed to add explanation by offering connecting words or ideas to enhance the flow of the sugya. These comments are taken almost exclusively from “Rashi” unless otherwise noted. Likewise the basis for the symbols and structural notations is Rashi.

It is important to note that this edition was not designed to serve as a translation. It is rather a navigational tool – a roadmap to assist in increasing clarity as you proceed toward your destination – the מסקנת הגמרא.

Though much thought was given to the placement of each symbol and comma, this remains a “work” in progress. The authors encourage everyone using this edition to add their own comments and suggest their own innovations. Individual creativity is highly recognized.

We have coined as our motto:

“הוּ עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה.”

“It is a virtue to toil in Torah but not get frustrated by it.” The “Marked Gemara” has been brought to the attention of Gedolei Torah both in the United States and Eretz Yisroel. They acknowledged the value of all tools that endear the learning of Torah.

For more information, please contact us:

In Israel: 052-5-300-710

In USA: 718-614-8494

הש"ס המסומן

מהדרות "להבין ולהשכיל"

ישמחו השמים ותגל הארץ אודה לה' בכל לבבי שנותן לי הזכות לשבת באוהלה של תורה ולהגיש בפניכם מנחת העני הצעה צנועה כלי עזר ללימוד הגמרא.

איתא בברכות (ו): "אמר רבא אגרא דשמעתתא סברא" היינו שעיקר קיבול שכר הוא עבור שהלומד "יגע וטורח ומחשב להבין טעמו של דבר" (רש"י שם) ובאמת בחולין (עז.) רואים תיאור של רבא - "הריפא סכיניה", ורש"י מפרש: "לב פתוח לו בסברא". שאיפתו של כל בן תורה בלימוד היא להיות בעל סברה ישרה, שבבא היום יוכל לענות "כן, מלפתי בחכמה והבנתי דבר מתוך דבר" (שבת לא.). כדי להגיע לכך אנו שוב פונים לרבא, הפעם במס' ע"ז (יט.) שם מובאים כמה מימרות שנוגעות לעניינינו "אמר רבא לעולם ילמד אדם תורה ואח"כ יהגה (ע"י רש"י ד"ה ואח"כ יהגה - יעיין בתלמודו לדמות מילתא למילתא להקשות ולתרץ ובראשונה לא יעשה כן...), ואמר רבא לעולם ליגריס איניש ואע"ג דמשכח ואע"ג דלא ידע מאי קאמר" (עיין רש"י שם) וכן עיין בשבת (סג.) "אמר רב כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא, מאי קמ"ל דליגמר איניש והדר ליסבר" ע"כ, ורש"י שם (בד"ה דליגמר איניש) מסביר "לגרוס שמעתתא מרביה ואע"ג דלא ידע לכולהו טעמי". ושם יאמרו שהיום עצות אלו לא נוגעות לנו? על כך אנו מוצאים בר' אלחנן זצ"ל הי"ד בספרו עקבתא דמשיחא (עמ' ל' בהוצאת בני תורה) "יש לדעת כי מלבד המצוות והאיסורים הכתובים בתורה, רשומות שם גם עצות, עצות מנוסות! וכשם שהתורה נצחית היא כך גם עצת התורה נצחית היא!"

דברים אלו מקבלים חיזוק במשנה תוקף בספר אורחות צדיקים שער כז שער התורה עיין שם עמ' רע"ג - "... כמה היו דבוקים בתורה על כן זכו לרוח הקודש וכן בארץ צרפת היו עוסקים בעסק גדול וזמן רב והיו יושבים במקום אחד ללמוד כל התלמוד והיו חוזרים תמיד ולא פסקה תורה מפייהם והיו עושים כמו מעשה הראשונים כדאמרינן (ע"ז יט.) לעולם לגרס אנש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר ואמרינן (שבת סג.) מעיקרא ליגמר אנש והדר ליסבר, וכל זה אינם עושים עתה כי כל אחד רוצה ללמוד תוספות וכל חידושים וחידושי חידושים קודם שידע צורת התלמוד, אם כן איך יצליחו, כיון שעושה להפך ממה שאמרו חכמי התלמוד, כי כל מה שנאמר בתלמוד הכל אמת ואין להשיב עליו או לשנותו ולא להוסיף ולא לגרוע וכו' (עיין שם המסך דבריו הנחוצים). יש להוסיף עוד ועוד בעניין זה אך אין כאן המקום להאריך.

שמנו כמטרה במהדורא זו להאהב התלמוד על לומדיו, לגרום חשק ורצון לחזור לשנון, לומר לחכמה אחותי את ושיקוים בנו האמור בקידושין (ל.) "ושנתם - שיהו דברי תורה מחודדים בפך שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד" ובעירובין (נד.) "שמחה לאיש במענה פיו ודבר בעיתו מה טוב - אימתי שמחה לאיש בזמן שמענה בפיר" ובתפילה שנוכל לומר די לצרוחינו וכדמוכח במס' ב"ב (ת.) ש"אין פורענות בא לעולם אלא בשביל עמי הארץ", עיין בברכות (מ"ז): "אחרים אומרים אפילו קרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ" עיין רש"י שם (ד"ה שלא שימש ת"ח) - הוא הגמ' התלויה בסברה שהיו נותנים לדברי המשנה טעם והיו מתאספים יחד ועוסקים בכך והיא דוגמת הגמ' שסדרו האמוראים עכ"ל.

הרבה לומדים מתקשים בלימוד הגמרא, הסיבה לכך היא שבו בזמן הלומד נדרש לבצע ג' פעולות בבת אחת והם א. הכרת נושא חדש. ב. לתרגם את השפה הארמית. ג. לפענח את המבנה והמהלך המיוחד לחלמוד הבבלי לצורותיו המגוונות, נפרט אותם:

- א. הכרת נושא חדש - אנו ממליצים להכין את המשניות עם מפרש שמסביר פשט בנושא.
- ב. תרגום השפה הארמית - קיימים ספרים שחוברו ע"י תלמידי חכמים יראי ה'. וניתן להעזר בהם.
- ג. פענוח מבנה ומהלך דף הגמרא - אנו מציעים בפניכם מעין 'מפה', מילה זו תיטיב לבטא את התועלת שיש בשיטת הסימונים שלפניכם ע"י ההמחשה הבאה - לפניכם סרטוט של עיר שבו נראית גבולותיה החיצוניים ותו לא! סרטוט זה לא יועיל למשתמש שמחפש דרכו להגיע ליעד הנבחר, אולם כשיושלם הסרטוט עם קוים - רחבים וצרים מקוקים ומפותלים שכל אחד מהם מראה על סמטה או רחוב ראשי, פסי רכבת או כביש, כבישים שבבניה וכאלו שבתכנון, גינות ופרדסים, נהרות ואגמים, ככל שהמפה מפורטת וברורה יותר היא יעלה יותר! כמו כן הש"ס המסומן - נסיון לעזור ללומד למצוא את דרכו בשבילי מערבא נהרדע סורא ופומבדיתא.

שיטת הסימונים - גוראות שימוש

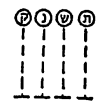
- המסגרת תוחמת מקור תנאי - משניות וברייתות שמובאים לאורך כל התלמוד לצרכי קושיא, סיוע או איזה סיבה אחרת. במהדורה הנוכחית יש התייחסות ל"חסוריה מחסרה והכי קתני" כאילו זה מקור תנאי וכן בכל תיקון מקור תנאי שמופיע בסוגיות (כמו "אימא הכי" וכו').

- סדרות - אמורים להבליט דברים שבאים בסדרה, לדוגמה: הגמ' מביאה מספר ת"ש (תא שמע) כדי להקשות על שיטה מסוימת, סביב כל ת"ש יופיע סימון סדרה. הסבה שישנם מספר צורות של סימון היא שפעמים רבות על הדף הנלמד יש כמה סדרות כמו - ת"ש להוכיח דעה מסוימת, רצף של מימרות מאותו רב, סדרה של עצות בקשר למאכלים מקבץ של ידיעות שמכנה המשותף שלהם אותו מספר (כמו שלשה דברים טובים ל... שלשה דברים קשים ל...), כדי להפריד בין סדרה לסדרה או משתמשים בצורות השונות.

- יבוא בזמן שהגמ' שואלת, מתרצת, דוחה, ומנמקת דברים. לפעמים העניין ממשיך לאורך מספר שורות ולפעמים משתרע על פני למעלה מעמוד גמ'! כדי להראות שכל השורות הבאות מסדרתם אחת היא - אנו מסמנים במרווח שבדף בין הגמ' לרש"י או לתוס', סימן זה יתחיל מהשורה שבה מתחיל העניין עד השורה שבה יסתיים.

פעמים רבות יש מלה או שתים שמהווים עיקר הקושיא או ההוכחה לדברי הגמ' למרות שהוא מובא בתוך ברייתא ארוכה או כחלק ממימרא ארוכה, כדי למשוך תשומת הלב לאותם מילים או משפט אנו מסמנים בקו מקוקו או בפס מפותל. שימוש נוסף לפס עקום הוא להבליט את המילים שבחם הגמ' מציעה ריבוי אפשרויות כמו "איבעית אימא", "לישנא אחרינא", "או דלמא", "איכא דאמרי" וכו'.

הצנים - אם יש צורך לחזור ולמצא דבר שנאמר לפני כן אנו מסמנים חצים במרווח בין הגמ' לרש"י, למשל רב הונא אומר הלכה מסוימת וכדי לבסס את הדין הגמ' מביאה ברייתא ארוכה שבה נמצא אותו משפט - אבל המשפט כבר מרוחק מספר רב של שורות הדין של רב הונא - החץ מקשר בין אותה שורה של הברייתא ודברי רב הונא שנאמרו לפני כן.

מספור - כדי לעשות סדר בריבוי, למשל כשיש מספר תירוצים לאותו קושיא, או בזמן שיש ריבוי לשונות בגמ' - "לישנא אחרינא" או "איכא דאמרי", ועוד שימוש רגיל כדי לעקוב אחר סדרות של דברים.

מרכאות יחידות. גועדו כדי לחבר קבוצות מלים להיות משפט ולקוראם ברצף במקרים שאחרת הלומד היה מפסיק מוקדם וע"י כך לטעות בהבנה.

{ } [ ] - סוגריים - מטרתם כדי לבודד קטעים צדדיים על מנת לשמור על רצף חשיבה. במקרים רבים תוך כדי מהלך של הגמ' פתאום מופיעה ידיעה שאינה קשורה ישירות לעצם שקלא ותריא של הסוגיא. כדי לאפשר שמירה על אותו רצף סומנו הידיעות הצדדיות בסוגריים כך שבלימוד הראשוני הלומד ידלג עליהם - יבין ביתר בהירות את עיקר הסוגיא ובסיומה יחזור וילמד את כל הגמ' כולל מה שהוא דילג לפני כן. במקרים מעטים קיימת תופעה שבתוך אותה ידיעה צדדית יש עוד עניין צדדי (צדי צדדים) אז יופיע קטע בסוגריים תוך הסוגריים.

צורת קשת מתחת שני מילים - סימן זה מורה להמשיך את הקריאה במקום שהפסקה בקריאה איננה נכונה.

קשת עם פסיק - מורה שיש להמשיך את הקריאה אבל עם הפסקה קטנה דוגמא: קמ"ל-דלא.

מנסיון של שנים - שיטת הסימונים מוכיחה את עצמה כיעילה ללומד עם הזמן, הרבה ראו בה תועלת וברכה אבל רק לאחר שהתרגלו ולמדו בה מספר דפים. נסיים בתפילה שנוכל להרבות בעסק התורה ובעמלה מתוך חשק ושמחה, וממילא נרבה גבולותינו בתלמידים ומלאה הארץ דעה, ונזכה לביאת גואל צדק ובניין ביהמ"ק במהרה בימינו.

התלמוד

סימוני

דוגמאות	תיאור	שם	סימון
תיש, מיתובי, תניא, תיר, תע, תנא, ורמיהו	לחבלט מקורח תנאים	מסגרת	
תיש, מיתובי, ואינא, איתבה, יאלימא-אלא-לעולם	סידרה של שאלות או תוכחות (משולש הפך מראה על כיוון הפוך)	משולש	
בעי, איבעיא לה, הוצא גברא	גם מסמן סידרה - במקרה שיש סידרה שנית על אותו עמוד	מעין	
"	"	כס כפול	
"	"	"	
"	"	"	
"	"	"	
מסמן שם מאד מרבו - שבדרך כלל דמם בשיטתו למשך עמוד גמי או יותר	"פייר-בוקס" מלבן אש	"פייר-בוקס" מלבן אש	
מסמנים בריוח בין תנא ותנא או רשיע	שאלה/תשובה/ נקודה ארוכה קושיה/דחיה	שאלה/תשובה/ נקודה ארוכה קושיה/דחיה	
לחבלט מילים או משפטים מרכזיים	קי-קו	קי-קו	
בשלמא-אלא, הוצא אלא, אי אשמעינן, אי אשמעינן	כמו האייל	כמו האייל	
אם תנא מתיחסת לשורה למעלה או לדף קודם - לחקל על חמש	הצגים (בריוח שבין הגמ' והתנא')	הצגים (בריוח שבין הגמ' והתנא')	
סידרת השנובות או שיטות	מספרים הנותית	מספרים הנותית	
איכא דאמר לישא אחרים	רביי לשונות	מספר רומי	
לכלל יחד משפט (שאלות לא היו נקרא כמשפט)	פרצאות	פרצאות	
מאמר צדדי שבקריאת ראשונה מולטים כדי לשמר על רצף הקריאה	סוגריים	סוגריים	
מורה להמשיך לקרא במקום שאחרת היו מפסיקים	קשת / חיבור	קשת / חיבור	
לעצור אבל לא להפסיק	קשת - פסיק	קשת - פסיק	
שימוש רגיל	פיסק	פיסק	
איבעיא להו	לחבלט שתי אופציות כגון יא-או דלמא-בי	יא או דלמא ב'	

GEMARA MARKINGS

Symbol	Name	Description	Examples
	Boxed Text	Marks off Tannaic sources	ח' ש . מתיבני תניא . ת' ר . תנן . תנא . ורשיניהו
<p>SERIES INDICATORS</p>	Triangle	Series of related questions or proofs (Inverted triangle represents proof in opposite direction)	ח' ש . מתיבני . ואימא . איתוביה . אילימא-אלא- לעולם
	Diamond	Similar usage as above.	בני איבעיא להו . ההוא גביא
	Double underline	“ ”	
	Bowtie	Additional shapes needed for distinction when multiple series appear on one page	
	Pentagon		
	Two triangles		
	“Firebox”	Generally around a name, (sometimes on גרמא or גרמא) Denotes beginning of a סוגיא which last at least an עמוד	
	Long Markings (in margins)	Used to mark off a long question, answer or proof Or point	דוחה נקודה תרוץ קושטא שאלה Ⓢ Ⓣ Ⓡ Ⓝ Ⓟ
	Dot-Underline	<ol style="list-style-type: none"> 1. Focuses on main few words in גבני ברייתא that prove or disprove points of the גבני 2. Contrast different statements 3. Focuses on the main few words of an אמורא's statement (for easier back reference) 	
	Squiggle-Underline	Highlights complimentary words Secondary use- May be used similar to the Dot-Underline	בשלמא-אלא דניחא-אלא או אשבעין- אי אשבעין
	Arrows (in margin)	Reference back to a (hard to find) previous point in the גבני	
	Numbers & Letters	Numbering approaches of the גבני or for lists of הלכות	
	Roman Numerals	Different לשונות	איכא דאמרי לישנא אודינא
	Quotes	To denote: short phrase, short quote	
	Brackets	Side point-- can be anywhere from a line to an entire דף Bracketed section interrupts the logical flow of the גבני and can be skipped temporarily to maintain continuity of the סוגיא Read without pausing phrase contained within	
	Single quote marks	Don't stop (in a place where I mistakenly might have stopped)	
	Connector	Pause-- but don't stop	
	Comma-Connector	Common usage	
	Various Punctuations	Common usage	
	Or/and	Indicates two options of גבני's query	איבעיא להו

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

איבעיא להו מה לבעול בתולה בשבת ומסתקלמיהא והלכתא מתוך לבעול בתולה בשבת:

גולה פי' בקונטרס לענין בהן יד מלוכנת ואין נראה להם כן הוה ליה למימר זה בהן ועוד דלפילו לא מחלק מני משוי על בהן שהוא קלר מכולם וגראה דלענין קמייה קאלמר כדמתן (מנחות דף י"ג) מוחק בגודל מלמעלה אבל בידו אחרת לא יוכל לעשות דבעינן עבודה בימים:

יניח אלבעו. שהיא שפיייה כיהר: מ"ע. כלומר במאי דמוסת כיתדות: אי נימא דמחלקן. שמוחלקין זו מזו ואינן מחוברות יחד: חדא חזיא למילתיה. קושיא היא-כל אחת יש בה לורך ואף בצורכי גביה: זו וזת. מן הקטנה מודרין וזת של חוסן: זו קמייה. מאלבע שאלל

יניח אלבעו באוניו והיינו דאמר ר' אלעזר בפני מה אצבעותיו של אדם נבועת ליתירות מאי טעמא אילימא משום דמתקן, כל חזיא וחדא למילתיה עבידא דאמר מר *זו ורת זו קמיצה זו אמה זו אצבע זה גודל, אלא מה טעם משנות כיתדות-שאם ישמע אדם דבי רבי ישמעאל מפני מה אוחז ברה קשה והאלהיה רכה שאם ישמע אדם דבר שאינו והגן יכוף אליה לחובתו"י אלא ישמע אדם לאינו דברים במליה מפני שהן גבוהות מחלה לאיברים אביעיא לה מהו לבעול בתולה בשבת: דם מיפקד פקיד-אנ-חבורי מייבבר ואם תימצא לומר דם מיפקד פקיד: לרם היא צריך ושירי אנ-דלמא לפתח הוא צריך ואסור ואם תימצא לומר לרם הוא צריך ופתח ממילא קאתי: הלכה כר"ש *דאמר דבר שאין מתכוין מותר-אנ-הלכה כרבי יהודה דאמר דבר שאין מתכוין אסור ואם תימצא לומר הלכה כר' יהודה: מקלקל הוא אצל הפתח אנ-מתקן הוא אצל הפתח אצל דם הוא תימצא לומר דם חבורי מחובר לרם הוא צריך ואסור אנ-דלמא לפתח עצמו הוא צריך ושירי ואם תימצא לומר להנאת עצמו הוא צריך ודם ממילא קאתי: הלכה כרבי יהודה אנ-הלכה כר"ש ואם תימצא לומר הלכה כר' יהודה: מקלקל בחבורה-אנ-מתקן בחבורה הוא ואם תימצא לומר מקלקל בחבורה הוא: במקלקל-הלכה כרבי יהודה

מהו לבעול בתולה בשבת. אף על גב דתקנו שמהא בתולה נשאת ברביעי מכל מקום אם חרע לו שלא בעל בליל ממישי לא חייבוהו חכמים להמתין עד יום חמישי אחר או עד יום ב' להכי בעי אס מותר לבעול בשבת אם לאו אפי"ג דהניא לעיל ומפרישין חסן מן הכלה לילי שבת תחלה מפני שהוא עושה חבורה ותניא נמי בחידך ברייתא בין כך ובין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא כו' פי' בקונטרס דלא הוה ידוע לה א"כ ידע לה ובעי הכי הלכתא דליכא למימר דפלגינה תנאי דפלגינה ענה: ומיהו על כרחך נראה ליה לר"ש הברייתא דחיישין שמה ישחוט בן עוף דלי הוה ידע לה מתי קמיבעיא ליה הא בהא לא פליגי ר' יהודה ור"ש הוא דלא פשיט מינה לבסוף משום דמשכת תנאי דפלגינה ענה: דם מיפקד פקיד או חבורי מיחבר. טעמא דחבורה לא כפרש"י דפירש בפרק שמונה טרלים (שבת קנ"ג) דחייב משום טובע גבי ח' טרלים דתנא התם לררר הדם אפי"ג שלא יא וקשה לר"י דבאלו טריפות (חולין מ"ג) בשמעתא דריאה תניא ושאר שקלים ורמשים עד שילא מהם דם והשתא התם מתי טובע איכא הא לית להו עור וה"נ מתי לבעיה איכא בדיק חבורה וכן גבי חבורה דמילה לא שייך לבעיה ועוד דעל כרחך לשמואל איכא טעמא אחרתא דכפרק כלל גדול (שבת ע"ג) וס' קאלמר דשחט לא מחייב משום טובע אלא משום

ג' טריות בבידור
השקא אה מותר לבעול
ביום ראשון גמול
מחמת צדית חבורה.
ט' לפי דבר של
ט' ה' פלגיות
דמ"ג טריות
או לחמור או לקול-
בדיק *אם תמצא לומר
ומי אחר כך תבדור
טעמי דפירי נתיב
גמול חבורה
ט' אפי"ג דם איכא
(אם חבורה סופר פקיד)
(ט' אפי"ג דם צדית חבורה)
א-ו (ה) לפתח הוא צריך
גליון הש"ס
גבי' או הלכה כר"י
דלמר דשמיא חבורה ע'
פסחים כ"ט ע"ב מורה לא
למסך:

*אחר הפוסקים
מזכיר ר"ד ר"י
המחוקקים
המחוק הפוסקים
המחוקקים
ר"א ר"ב ר"ג ר"ד
מנחות י"א

(מס' ד"א וס'א פ"ד)

[דף ג']

כיהה כג. [שבת מהל' וז"ל]

אז
יולא ואף אין פתח הפתח הלכך לאו פסיק רישיה ולא ימות הוא: ואם"ל הלכה כרבי יסוד. אכתי איכא למיבעי דקיימא לן (שבת ד' ק"ג) כי אמר רבי יהודה בפרק מקלקל אינה מלאכה ויש לשאל על פתח זה אם פתח הוא אלא או קלוקל הוא אלא שהבטולה חשבה פתח הבעולה: ואם"ל מקלקל הוא ל"ג, דאי מקלקל לדברי הכל מותר שאין לך מקלקל חייב אלא יחובל ומבטיר אליבא דרבי שמעון והכא לאו חובל הוא דהא באה"ל דם מיפקד פקיד בעי לה ואולי: ודם ממילא קא סוי. הוא אינו מתכוין להוליו אלא הוא יולא ומנאלת חבורה נעשית שלא בטונה: הלכה כרבי יסוד. בדבר שאינו מתכוין ושמו מתקן הוא ואסור: או הלכה כר"ש. דדבר שאין מתכוין מותר: ואם תימצא לומר הלכה כרבי יסוד. קלקול הוא ומותר, או תקון הוא ואסור, ואפי"ג אם קלקול הוא יש למאול לז' איסור: אם בדבר שאין מתכוין סבירא לן כרבי יהודה יבמקלקל בחבורה סבירא לן כר"ש דמחייב דאמרין כל המקלקלין פטורין מן מחובל ומבטיר ואוקימנא כר"ש בפרק האורג (שבת ק"ג): הלכה כרבי יסוד במקלקל. ומותר דבי אמר רבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור, במתקן, אבל במקלקל לא אמר: או

נעילת גממה הלחא טעמא דחבורה הוי משום נעילת גממה כדקאמר שמואל התם ורב דלמר התם משום טובע אף משום טובע קאלמר ונעילת גממה אין לפרש דטעמא משום הכחשה שחלישו וטעל קלח נשמוהו דהכא אין לריך לחלישות האשה ומיהו איסורא דקאלמר הכא איכא למימר דהויא דרבנן אבל גבי מילה משמע דאיכא איסורא דאורייתא בהולאת דם דאמרין בפרק ר' אליעזר (שם קנ"ג) האי אומנא דלא מייך סכנתא הוא ומעברין ליה פשיטא מדיקא מחללין שבת עליה מהו דתימא דם מיפקד פקיד קמ"ל דחבורי מיחבר ולי הוה משום החלשה לוכא חילול שבת דהויא מלאכה שאין לריכה לגופה דאין לורך לחלישו החיטוק וגראה לר"ה לפרש דהולאת דם חשיבה נעילת גממה כי הדם הוא הגפס וכשטוטל מקלחו טעל מקלח גממה וקשה לר"י דאמרין בפרק כלל גדול (שם ע"ג) וס' גבי הלך חלזון והפולטו וליחייב נמי משום נעילת גממה ומשני מתעסק הוא אלא נעילת גממה דכל כמה דאיח ביה גממה טפי ניחא ליה כו' ולפי זה אפילו הוא חי גמור הרי יש בלא נעילת גממה ואומר ר"ח כי דם חלזון שזובעין בו הוא מיפקד פקיד ועל אותו אינו חייב משום נעילת גממה ועל שאר הדם שמתחבר חשיב ליה מתעסק:

[ועי' סוס' בנחות כד:
ר"ה והיינו]

ניחא שם האי נשאת

לרם הוא לריך ושירי. וא"ת והא פסיק רישיה הוא לענין הפתח וי"ל שיכול להוליו הדם בלא עשיית הפתח פי' ר"ה שגריך להוליו הדם שלא יתלכך פעם אחרת כשיבעול ולפירושו לקמן דקאמר דם חבורי מיחבר או לרם הוא לריך ואסור אף על גב דהויא מלאכה שאינה לריכה לגופה דשריא במתקן לערא גבי מורכא הכא גבי מורה אסור ולקמן נפרש הא דפריך ממוס' מורכא לפירושו ור"י מפרש לרם הוא לריך שגריך לראות אם היא בטולה: אמ תימני לומר הלכה כרבי יהודה מקלקל הוא אלא הפתח ושירי. פי' דרבי יהודה אית ליה דמקלקל בחבורה פטור אף על גב דפטור אבל אסור מיהו הכא מותר לכתחלה משום דאיכא חרתי מקלקל בחבורה ודבר שאינו מתכוין וקשה דבגרייה אסור ר' יהודה אפי"ג דאיכא חרתי דאין מתכוין ומקלקל נמי הוי כדאמרין בגיטין פ"ק דמיגבה (דף י'). דמוקי דך דחופר גומא ואין לריך אלא לעפרה דפטור אפי' כר' יהודה דמחייב מלאכה שאינה לריכה לגופה וטעמא דפטור משום דמקלקל הוי ובפרק י"ט (גיטין ג'). וס' אסר רבי יהודה קירוד אף על גב דאין מתכוין ומקלקל ויש לומר דהכא שרי טפי משום דאיכא נמי מורה אפי"ג שלא במתקן מורה נמי היכא דאיכא חרתי שרי וגבי חרתי על להעמיד כגון שאינו מקלקל לגמרי אלא מתקן קלח דמשוי גומות מלך אחר וגבי קירוד נמי במה שמוזיא דם מיקל לבהמה קלח כמו דם הקוף: את"ל הלכה כרבי יהודה מקלקל בחבורה הוא כו'. משמע דאי הלכה כרבי שמעון שרי אפילו הוא מתקן כיון דאין מתכוין וקשה דבשליה פרק ספק אכל (בירכות י"ט). וס' אמר לרבי שמעון הואיל ומקלקל בחבורה חייב מתעסק נמי חייב ומתי שגל דאין מתכוין פומר רבי שמעון בחבורה טפי מתעסק וי"ל דמתעסק שמתכוין למלאכה לא מופטר בשבת אלא משום דאין זה מלאכה מתעסק ומשום הכי חייב לרבי שמעון מתעסק בחבורה כמו מקלקל בחבורה דמחייב רבי שמעון אפי"ג דאין זה מלאכה מתעסק ולהכי חלינן ליה במקלקל

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

עין משפט
פרק מצוה

הכמים תקנו לגשה כו' . כלומר אי הווא כתובה דלורייתא לא
הו גלמין להפקיעה ללא בעדות ידועה אבל כתובה, חכמים חתוקה
הם אמרו והם אמרויהם שתיקוה אמרו שהיא נאמן להפקיעה חץ
בשעת פחת פתוח: **א"כ** . שבידו להפקיעה: **פס** הוועילו חכמים
בנקיטן . שחקטל לה כתובה: **חוקט** תורה אור

לון אדם עורר בשעורה כו' . לון
למוש שטעון אדם כך ללא בלמח
שחם היה שונא ויהא מתחילה לון
היה עורר בשעורה וכו' ומפני
שעורה חסם ללא היה מנרשה
מתחילה: **ללא מן הוועורים** . חס

בלת לגבות כחובתה ויש לו עידי
ויוברית ויביטת אינה יכולה לומר
חס לי עידי או ביטית בשווייה ללא
חס בלא ליתן לה זיברית בשווייה יתן:

מאי קנסא . כלומר מאי פשע דקא
קנסין ליה: **מן הסורים** . מכסף
יקול כדלקמן: **כסף יסקול** . במספה

האמור : כפוסה כפולות . האמור
במחלום חסם הכפולה (דברים נב) קנסו

הכחוב ל כסף בשביל מורב בכוליה:
שיחא זה כפוסה כפולות . הקס

הכחוב קסם המפסה לקסם האונס מה
להלן ל חץ כאן ל ומה קלסם האמור
כאן 'שקליס' דכתיב 'שקול' חץ להלן

שקלים ללא חסום חסום: **מכאן**
מפני . מנרשה ל'גובה': **עוסף** לה

מפסעו קטועתא . בפרק בתרא
לקן בשאלתא ב'א' וגירסה בקטועתא

עוסף לה ממערת ח' ען קלוה פלג
חשה בקטועתא וגירסה בח' עוסף

העוסף ח' עין הכחוב בכחוביה
דלויקן קולא 'ששנ' ח' עוסף לה

ממעו קטועתא ששששענד בהן
כשאר מולה בקבבכת כחובה דלורייתא:

אסכובו כופרי . הלוקוה מלקיות
במקלות תריות על דקל שיש בהן

שוטין כמין קויה כדלמיתין דרכי
(דף נג) 'ולמחא כופרא דרכיה דרכי

עוסת כחוב': **מברכתא מביעיל ניש** .
והוא העיר האחת שמה מברכתא

השטות וסוכנות חמיד לפנינו לזנות
מאחר שהיא בקי בפתח פתוח:

לא מהמין ומסביניו כופרי על שמעו
פניו מהמין וללא מסביניו היה

כופרי: **פטס** . כשהגיע לפתח ביתו
הכפול ויש בו דבר מעכבו מלפתוח

וכשמטין אותו ללדנין נפתח: **זיגב**
דלמדי . בלא מסכין לא שכיח העיה

ולא אמרי' שמה העיה ללא קי דיקו
'שחכבולדי העיה ועיקרה לרשא ועברא'

עקרת הדלה והעבירה: **הטס במזיד** .
במתכין וככח . וכנסו . סהו

כופי הדמים מוכסים שבככת זרע:
גיהון

בר רבי אמר ליה רבי' **בשלתי ולא מצאתי דם אמרה** לו: דני' בתולה הייתי

אמר להם הביאו לי אותו סודר הביאו לי הסודר ושראו במים וכבשו
ומצאו עליו כמה שיפי רמים, אמר לו "לך זכה במקדך" אמר ליה רבנא

אמר רב נתמן אמר שמואל חכמים חתקו כו'. משמע דכתובה
דרכין וכן בהלכה רבה (יבמות פט) . והם גבי לון לה כתובה
קאמר מאי טעמא חתקו לה רבנן כחובה שלא תהא קלה בעיניו
להוילוח כו' אלמא סתמא דהש"ס סבר דכתובה דרכין וקשה דהנהו

לכתוב בכחובה כסף וזו מילתא דחו
ליכי מדלורייתא וזורית דמכילין
ארשב"ג דמתני' ופרק בתרא (דף קי):

דמייסה ליה נמי בסמוך דלמך טון לה
ממעו קטועתא דקסבר כתובה
דלורייתא 'וקי' כרשב"ג במשנתו

ועוד זורית' דלא קרי' לון כר"נ
דלשכתא רב חשי דהוא בתרא

דפליג עליה כדמסין לקמן בריתא
(דף יב) חמי כל שלא מושמם ח'ט

יכול לטעון טענה בטולס אלמא
דמיש לשמא משקר ולא אמרין

חוקה . לון חסם עורר בשעורה
ומפסידה וכן פי' רבינו יצחק בן רבינו

מאיר דרב חשי פליג אדרב נתמן וסא
דלמריין בהלכה קבי' (יבמות פט)

מ"ט חתקו רבנן כחובה ה"פ
מ"ט חתקו רבנן כחובה היכא דחוקט

בכחוב כחובתה נאמן ולמ"ד נמי לקמן
בכסה בחוקט בטולה וגמולת בטולה

אין לה כתובה כלל נישח דהשתא נמי
מפסידה שהרי מחק טעוה הוא אלל

למ"ד וס' לה כתובה מנהא לא מפסיד
מידי אלל עכא להפסידה מכתובה

מנה אלל הכטורה ללא מפסיד ואמרי'
מהימן ונראה ללא מהימן:

דלורייתא ותקנת חכמים היא לא
תבנה כו' . חסמה דר"מ

איח ליה לקמן בפרק אע"פ
(נ) וסג) דכתובה דלורייתא וצפ'

הגיוקין (גייסין חס) אמרי' דקסבר
ח"כ דכתובה חסם כחובתית משום

חינה וכיון דהויח דלורייתא דינה
בעדיה כדפסקין לן בריש ב"ק (דף ה)

וחולן כלכותה למיטב דלתייתח חס
ותיה יתלם כסף ואלמח' הפקיעו דינה

ועוד דלא מיסתמיט הנה בשום מקום
אללא לר"מ כדלמריין בכל דוכיין

(יבמות נט) . הא מני ר"מ היא דלמך
מנולתו משמעודי דכתובה ולמ"ד

דלורייתא אמרי' לא גבי ממנולתו
כמו גיוקין כיון דמהסם ילפיני וי"ל

דטעמא שלא יפרשו מהן בני חסם אס'
וסתו כרי שיקפו עליהן בני חסם

גורלן לה ממונתו קטועתא . חסמה
ל"ה מה ריות הוא לה שנוקן

לה מוחסן המעות מ"מ חמי טון לה
אללא שום ל שקלים וחס היינו חומרים

לעולם לך ליתן לה שקלים
בטולה

דכי ורשב"ג אמר כתובה אשה מן החורו . ומי ארשב"ג חס'
אשה מן החורו . רשב"ג אמר כתובה אשה מן החורו ואמרי' ח' חס'
נשא אשה בא' וכו' רשב"ג אמר נון לה משעו קטועתא י' כשהעבר בהן כשאר מולה דקסבר כחובה דלורייתא . ע' בפ"ט :

עין משפט
פרק מצוה
גב א חמי' פ"א חס'
לחובת כ"א חס'
ענין חס' חס' חס'
ס' חס' חס' חס'
גב א חמי' פ"א חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'
ג טמג חס' עוש' חס'

תוספות ר"ד
אמר ר"ג אמר שמואל
מ"ט חס' חס' חס'
לכחוב
ישראל לכתובה סחית'
ולאמנה מה . חס'
היה ויפרוה שחא חס'
פחה פחה כדארי' נאמן
א"כ מה דיעיל חס'
בחקיתם . א"ר חוקה
אין ארס פורה בשעורה
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'

לויקן חס
אמר ר"ג אמר שמואל
מ"ט חס' חס' חס'
לכחוב
ישראל לכתובה סחית'
ולאמנה מה . חס'
היה ויפרוה שחא חס'
פחה פחה כדארי' נאמן
א"כ מה דיעיל חס'
בחקיתם . א"ר חוקה
אין ארס פורה בשעורה
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'

לויקן חס
אמר ר"ג אמר שמואל
מ"ט חס' חס' חס'
לכחוב
ישראל לכתובה סחית'
ולאמנה מה . חס'
היה ויפרוה שחא חס'
פחה פחה כדארי' נאמן
א"כ מה דיעיל חס'
בחקיתם . א"ר חוקה
אין ארס פורה בשעורה
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'

לויקן חס
אמר ר"ג אמר שמואל
מ"ט חס' חס' חס'
לכחוב
ישראל לכתובה סחית'
ולאמנה מה . חס'
היה ויפרוה שחא חס'
פחה פחה כדארי' נאמן
א"כ מה דיעיל חס'
בחקיתם . א"ר חוקה
אין ארס פורה בשעורה
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'
א"כ מה דיעיל חס'

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

ג' מ"י פ"ו מלכות
אשת הלה כה סמך
ע"ש מח ט"ע ח"ט
כ"מ לו ט"ע פ"ו :

ד' ב' מ"ו פ"ג מלכות
מלה הלה עו עו
כמח ע"ש ד' ט"ע ח"ט
כ"מ נר ט"ע ג' :

תוספות ר"ד

וילחש דלמא ספק
ע"י היטמא בהאי בי
דינא ונ"ב ו א וספק
כתובתה א ו ע י
היטמא כ"ד אורחא
וגביא א"ר אבה ואת
אמרת כותבין שובר פ"י
ולא מצי א"ר למימר
כ"ד א"ר לומר שובר והכי
העבירא אלא או תקיע
ו"י יספרא או לא אית
לך כלום אלא פורש
כ"ב"ר הוא כותב לו
דאין כותבין שובר והכי
אסיקא שם כ"ג" (ף)
קאמ"ר [כותבין שובר
ח"ד כ"ד מרקיין לפני
הכלה ב"ש אסריס

ג' מ"י פ"ו מלכות

ג' מ"י פ"ו מלכות
גבי א"ל כל היטמא
כ"מ ע"ש ד' ט"ע ח"ט
כ"מ ע"ש :

ג' מ"י פ"ו מלכות

ג' מ"י פ"ו מלכות
גבי א"ל כל היטמא
כ"מ ע"ש ד' ט"ע ח"ט
כ"מ ע"ש :

ג' מ"י פ"ו מלכות

ג' מ"י פ"ו מלכות
גבי א"ל כל היטמא
כ"מ ע"ש ד' ט"ע ח"ט
כ"מ ע"ש :

ג' מ"י פ"ו מלכות

ג' מ"י פ"ו מלכות
גבי א"ל כל היטמא
כ"מ ע"ש ד' ט"ע ח"ט
כ"מ ע"ש :

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

וה הו"ל ואין לה קול אחרת לה רובא - תימה דתן בפירקין (למן
כה) אלו נלמדים להט"ד בגדולן מה שראו בטקסטן וטורני
בפלונית שילאה בהיטמא ורשקה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב
נשים כותלות נישואות גילו מילתא בעלמא הוא והספק היכי מיירי אם

[שכת ע"י. לקמן ט. ספ.
מסכת זו. כ"ב ק"ט ק"מ:]

שכת ע"י. כ"ב ק"ט ק"מ:

מקנת דין א"ר פ"ד

[האשה שנתארמלה פרק שני כתובות]

כלה

פ"ד א ב ד מ"ח ט"ב
מ"ט מ"כ מ"א ומ"ב
מ"ג ט"ז

פ"ה מ"ח ט"ב מ"ג
ט"ו מ"ב מ"א מ"ט
ט"ז מ"ג מ"א מ"ט

פ"ו מ"ח ט"ז ט"ג ט"ב
ט"ז מ"ג ט"ב ט"ז

מג"ב

מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו

מ"ג מקורות נאמרו

מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו

מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו

ועוד לה ר"י נ"ט
עמ"ק ד"מ מע"ל כ"י
ש"ס ע"ב מ"ח לוח"ס
ו"ח כ"י מ"ג מ"א

הוספת ר"ד

מן המנהג החדש...
הוא שכל הדין...
הוא שכל הדין...
הוא שכל הדין...

בשכ"ל אומנתו בידו. פירש רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

ואיבעית אומנתו רבי יהודה
ורבנן כמגלין מתרומה
ליוחסין קמפלגי. ולא אחל לטעמי
אלא קשה רבי יהודה ארבי יהודה
אבל דרבנן ארבעין לעולם לריד למרן
בשכ"ל אומנתו בידו הקשה ה"ל
שאמלא מווארדין ומעיקרא היכי בעי
למרר דטעמא דר"י משום גומלין
והא בלא גומלין ע"כ סבר רבי
יהודה בשיליה פרוקין (לקמן דף כ"ה):
דמעלין מתרומה ליוחסין ומרין ר"י
דמעיקרא ס"ד דלי לאו טעמא משום
גומלין לא הייט מפסידיס את
הכסן מן התרומה כדי לומר מעלין
כיון דמן הידן רחמי לחוק ע"פ חז"רו
וארבעה קודם הייט אומריס אין
מעלין אלא דבני עבד אמר לקמן
לרבי יהודה דלין חולקין לו תרומה
משום דמעלין הכס אין כל כך השאט
בהכנס ש"ס עבד זה אס אין חולקין
לו תרומה בלא רבו ולא"ת ובא"ו
סברא פליגי לומר דתריייהו דמעלין
ולטקדן שני עדים בתרומה או לימרו
דתרומה בלא מעלין ולא יטקדן אלא
עד אחד בתרומה וי"ל דבה"ע פליגי
דמר סבר חי"שין שא"ת יעלו מתרומה
ליוחסין לפיכך הלכיה שני עדים
ומר סבר דלא חי"שין :

אמנה שבשטר קמסדי. וה"ל
ואי לאו אכולא מילתא
קמסדי אי"ב עדים חתמי אט"ג דלא
יעי אי כהן הוא אי לאו אס כן הא
דתן בגט פשוט (נ"ב דף ק"ג)
שני יוסף בן שמעון הדין בעיר
אחת אל היו משולשין יכתבו כהן
ומה מושיע כיון שפדים חותמי אט"פ
שאינו מכירין בו אס הוא כהן והרי
הוא יכול להעדים ולכתוב שטר אחר
בשם חז"רו כהן ויולא ממון מחז"רו
כהן וי"ל דהיכא דהאוקוז שני יוסף
בן שמעון ודאי אכולא מילתא קא
מסדי כי או קן לריבין ליעד אל בן
כהן הוא והאס ודאי מעלין משטרות
ליוחסין והכא מיבעיא לן היכא דלא
האוקוז : **הדין** אמר מעלין. ואס
תאמר ותמאי לא חשיב ליה בהדי
הדין דתן בעשירה יוחסין (קדושין דף
ע"ג. ע"ג) אין בודקין מן המזבח
ולמעלה ולא מדוקין בו וי"ל דהך
דסקנות מלתא דפשיטא היא דכיון
ודכולא מלתא קמסדי אי"ב היו
ערוה גמור ולכן לא חשיב תרומה ונשיאות
וה"ל דמר מעלין ואור"ת דתרומה
בכלל מזבח ונשיאות כפיס בכלל דוק
אט"ג דההוא דוכן הייט עיר כדמשמע
הכס בגמרא מ"ד מעלין הוה מוקי

כפיס לוחסין :
מ"ד מעלין חכמי
במ"ד מעלין מתרומה ליוחסין קמפלגי. איבעיא
לחנן מהו להעלות משמרות ליוחסין היכי
דמי אימיא דכתיב ביה "אני פלוגי כהן
חמתי עדמאן קא מסהרי עילייה, לא צריכא
דכתיב ביה "אני פלוגי כהן לוייה מנה מפלוגי"
וחתי מסהדי, ממי אימנה שבישטר קא מסהדי
אז דלמא אכולא מילתא קא מסהדי רב הונא
ורב חסדא חד אמר מעלין וחד אמר "אין
מעלין ליוחסין איבעיא לחנן מהו להעלות מנשיאות
כפיס ליוחסין איבעיא לחנן מעלין מתרומה
ליוחסין ותיבעי למ"ד אין מעלין איבעי למ"ד
מעלין ה"ל מילי תרומה דעון מירתיה היא אבל
נשיאות כפיס דאיסור עשה לא אן דלמא
לא שגא ותיבעי למ"ד אין מעלין ה"ל מילי
תרומה דמיתאבלא בצענא אבל נשיאות
כפיס דבפרהסיא אי לאו כהן ויואבולי היא
לא מחציף אינש נפשיה אן דלמא לא שגא :
רב חסדאוריבי אבינא חד אמר מעלין וחד אמר
אין מעלין. א"ל רב נחמן בר יצחק לרבא
מהו להעלות מנשיאות כפיס ליוחסין א"ל
פלוגתא דרב חסדא ורבי אבינא, הלכתא
מאי א"ל אנה תיענא דחנניא יוסף

תורה אור
הכא נמי בשכ"ל אומנתו בידו והיכא אחמר
דברי חמא בר עוקבא? אחא דחנן
שהניח קדושתו וירד לשחות (כ"מ מן
היאור) בפנימיית מותרות והחיצונות ממאנת
החניא אלן ואלן ממאנת אמר רבי חמא בר
עוקבא בשכ"ל אומנתו בידו - מפני שיד
הבל משמשת בהן והחניא אלן ואלן
שהרות: וא"ר חמא בר עוקבא 'בשאיין כלי
אומנתו בידו, ואלא הא דחנן הפנימיות
שהרות החיצונות ממאנת היכי משבחת
לה? דמסיבא לרשות הרבים ומשום חיפופי
רשות הרבים אבינא יודה ורבנן
במעלין מתרומה ליוחסין קמפלגי. איבעיא
לחנן מהו להעלות משמרות ליוחסין היכי
דמי אימיא דכתיב ביה "אני פלוגי כהן
חמתי עדמאן קא מסהרי עילייה, לא צריכא
דכתיב ביה "אני פלוגי כהן לוייה מנה מפלוגי"
וחתי מסהדי, ממי אימנה שבישטר קא מסהדי
אז דלמא אכולא מילתא קא מסהדי רב הונא
ורב חסדא חד אמר מעלין וחד אמר "אין
מעלין ליוחסין איבעיא לחנן מהו להעלות מנשיאות
כפיס ליוחסין איבעיא לחנן מעלין מתרומה
ליוחסין ותיבעי למ"ד אין מעלין איבעי למ"ד
מעלין ה"ל מילי תרומה דעון מירתיה היא אבל
נשיאות כפיס דאיסור עשה לא אן דלמא
לא שגא ותיבעי למ"ד אין מעלין ה"ל מילי
תרומה דמיתאבלא בצענא אבל נשיאות
כפיס דבפרהסיא אי לאו כהן ויואבולי היא
לא מחציף אינש נפשיה אן דלמא לא שגא :
רב חסדאוריבי אבינא חד אמר מעלין וחד אמר
אין מעלין. א"ל רב נחמן בר יצחק לרבא
מהו להעלות מנשיאות כפיס ליוחסין א"ל
פלוגתא דרב חסדא ורבי אבינא, הלכתא
מאי א"ל אנה תיענא דחנניא יוסף

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

אמר רבינו חננאל זה שאומר עליו
שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן כצוהרה כגון
כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין עומתה של הירושה
כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלמלאותו וזוהו שהוא כהן ולכן
האומנתו חכמים :

ש"ס פ"ד א ב ד
מ"ט מ"כ מ"א
מ"ג ט"ז

מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו
מ"ג מקורות נאמרו

ועוד לה ר"י נ"ט
עמ"ק ד"מ מע"ל כ"י
ש"ס ע"ב מ"ח לוח"ס
ו"ח כ"י מ"ג מ"א

הוספת ר"ד

מן המנהג החדש...
הוא שכל הדין...
הוא שכל הדין...
הוא שכל הדין...

כפיס לוחסין : [דאי לא חיימא היי] דעל דא חסידין ישיב בהן
היכ"ל, תרומה נמי תקשי למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין :
ואלא
כגון הפסוק וייתן דברים הכשירים בורים דלא היו מיתויין לעשות אותם אלף ליוחסין מן המשאין לכהונה אבל מילי דכהונה כגון
תרומה ונשיאות כפיס וס"ת לא אינטיקדן למתני : שש"א הכל דריע חוקייהו. פי' בקונטרס שהכל רואים שאר כהנים אובלין
שאר קדשי מזבח ואלו אין אובלין וק"ן דמי' תיקי' למ"ד מעלין אמאי לא חסקינה לקדשי מזבח. וליוחסין אכלא לרי"ת דריע
חוקייהו היינו שהיו מסיים אותם אחר בני ברזילי שיהי' ישראל ועוד שלא מלאו כהכים לויכא דליאיתע חוקא אין מעלין לביע' כגון
קשה דפרק מעיקרא אחי לאסוקינה הוה ליה למיפקד אמאי נגאלו כלל מן הכהונה ויש לומר דשפיך הוה ידע דריע חוקייהו ומשום
הכי לא חסקינה אלף דהוה ס"ד דע"ג דריע חוקייהו איכא למיחש דלמא אחי לאסוקינה לבסוף שלא ידעו שלא מלאו כהכים :
ואלא

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

צטט א מ"י פ' מל'
 ערות נאכט ד חב"ס
 ענין קת מש"פ ח"מ
 ס' מ' ט' פ' ט'
 פ' ט' ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'

תוספות ר"ד
 דברך ורוא ומקני' פ'
 דר"א נאמן להביש את
 הקטל. ורוא פ' תרי
 עוררה ומרובו בן גרושה
 וקולתיה ורוא מקני' פ'
 ורוא ע"א ורוא ע"א ע"א
 כ"ל דברך הוא א"ל ע"א
 הבא כ"ן ורוא עוררה
 ח"מ ט' פ' ט'
 מ' פ' ט' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'

מ"ב
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'

מ"ג
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'
 ח"מ ט' פ' ט'

ואסקיניה - ור"מ ולמאן דמיס לוינותא דבי דינא היכי
 אסקוהו כיון דאחתינה מחמת הקול וליכא
 למומר דליכא וילוחא דבי דינא חב"ס
 כדנוכח בחוקת הבתים (ד"ב דף נב)
 חב"ס היכא שהריוהו ע"י עדות אבל
 בהורדה גע"י הקול ליכא וילוחא
 דבי דינא ור"מ דלמרינן (ג'סין דף פ"א)
 גבי גרושה לכהן ללא מבטלים קולו
 היינו משום דלית ליה חקנחא חב"ס
 הכא דלוי לא מסקינן ליה לעולם פכול
 מבטלין "א"י נמי בתרומה דרבנן
 קילו: א"מ אחתינן ליה אן
 מסקינן ליה פ"י בןקונטרס אע"ב
 דמרי ורבי יונה אוקי מרי להדי מרי
 ואוקי גברא אחתינה וקשה לר"מ
 דבפריח האומר בקדושתו (דף ס. וס.)
 קאמר גבי ינאי היכי דמי אלימא
 דמרי אמרי אשכחא ורבי אמרי לא
 אשכחא מרי מות וממכח אהני
 פירוש אהני דלמרו לא אשכחא כמון
 אהני ומרמי קאמר ויבוקס הדבר ולא
 נמלא והספ"ס פ"י בקונטרס דלא אמרי
 דמרי אמרי כהני מרי ורבי אוקי גברא
 אחתינה דהא לא באו להעדי על אמו
 אלא על ינאי ולו לא היה חוקק
 כשרות ואין גראה לר"מ דחוקק אה"ס
 והמניא גם ינאי כדממשכא כה"ס
 ולמרינן נמי לעיל בפ"י (דף י"ג. וס.)
 לדברי המכשיר בה מכשיר בבמה
 ואפילו מן דפסל בבתה היינו משום
 דמעלה עשו בני זנות וגם אין לומר
 כמו שפירש ר"מ דליכא למומר הספ"ס

מתיב רבא דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס

בן הקצב על בתי ישראל שהורדנה באשקלון
 ורדיקה בני משפחתה ועדיה מעידים
 אותה שלא נסחרה ושלא נמאמה ואמרו
 להם חכמים: אם אתם מאמינים שהורדנה ושלאת
 נמאמה, ואם לא אתם מאמינים שלא נסחרה ושלאת
 נמאמה, והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן
 וקתני שהורדנה והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן
 וקתני שהורדנה והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן
 וקתני שהורדנה והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן

כמו שפירש ר"מ דליכא למומר הספ"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס

ואסקיניה - דמקום קול הוי חד מהימן: ודכולי עמא - בין לרי
 אלעזר בין לר"ס: מצרפת - סך עדים המעידים זה שלל בפניו זה
 בעשר עדות: דמישען ליונותא דבי דינא - שהורדוהו ע"י פטמים
 ועבשו יעלוהו ויבטלו דבריהם והיו דקאמר ל' אלעזר המאמר
 שהורדוהו ע"י העוררין אין מעלין
 ע"פ ז' שהי אע"פ שיש לגרפו
 ע"פ האמר: ואנן מסקינן ליה - ולי
 קשיא תרי ומרי יענהו אוקי תרי לבדדי
 תרי וחוקימין אחתינה קמייתא
 דאסקיניה ע"פ עד הראשון שהוא
 לחן ורוא אחתי חין עוררין, דקול
 לאו עוררין הוא: אע"פ פ"י - חו
 כדרי הדרי נמי כפטם קשיה לרבי
 אלעזר לא מסקינן ליה: עד שיראו
 שניסם כאחד - אה העדות לאפקי
 אחד אומר בפני הווייה אחד אומר
 בפני אהה לו עליו: ואין עדותן
 מפקימין - להקבל ב"ד ואפ"י ראו
 שניהן כאחד ופולגתא אחריית היא
 ולאו ר' יהושע בן קרחה קאמר לה
 וכ"י אלעזר וכ"י שעמנו בפולגתא
 דרבי פארישני פלג: מרת ר' ע"י
 ממון מותרת לבעלה - דמרתה להפסיד
 ע"פ ז' - ממון מפקינן אהתה: ע"י
 נפשות - שהיה כדווח למו: אפריה
 לבעלה - דהואל ומהנין בה הפקר
 חושקין שמא נכדמהה במחז מה: (ג'
 נב"ד) - דע"י ממון מותרת
 לבעלה: אלא שיד ישראל חקיה על
 העובדי כוכבים - ויראים לנפשות שלא
 כיון שמא יפסדו ממונם: שהורדנה -
 דממאמה: ועדיה - חון שהעידו
 שהורדנה: והא אשקלון ידיר
 פלגשים היא ז' אחר כבר נז' ישראל:
 אורכה

בן הקצב על בתי ישראל שהורדנה באשקלון
 ורדיקה בני משפחתה ועדיה מעידים
 אותה שלא נסחרה ושלא נמאמה ואמרו
 להם חכמים: אם אתם מאמינים שהורדנה ושלאת
 נמאמה, ואם לא אתם מאמינים שלא נסחרה ושלאת
 נמאמה, והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן
 וקתני שהורדנה והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן
 וקתני שהורדנה והא אשקלון ידיר עובדי כוכבים חקיה על עצמן

כמו שפירש ר"מ דליכא למומר הספ"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס

כמו שפירש ר"מ דליכא למומר הספ"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס
 חב"ס דמרי דבי דינא חב"ס

ואמר ריבא דר' ג'
 מ' מוק לה כפא עד
 חמ המכשיר קודם שיש
 הספ"ס אלא כהנא שיש
 הספ"ס חלה ואמר
 כ"ל שיש המכשיר הוא
 ג' ז' א' וע' נאוקי
 דהא לא פ' קי' כמתי
 ע"פ אחר דרבינו א"ל
 עד חמ חון משך כדברי
 עד שאלה חמ' י"ח
 ונקי יראל לבעלה א"ב
 סיפא ויבג' מ' סק'
 לבעלה א"ב ממתי' מ"י
 ומקני'

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

תפוקה לו סגרייה
אלו זולתו לא יאמר
א"ל - ר"ז ו' - ר"ד
י"ג ו' - ר"ז ו' - ר"ד
(קצתן סה ותי"ן ק"פ)
א"ל - ר"ז ו' - ר"ד
כבודו לו. ר"ת פ"ה
סגרייה
ת"כ

לא תחיד עמו אלא בעדים - פירוט בקונטרס משום גט ישן ולא פירש לטעמיה דפירש בגיטין (דף ע"ג.) דכחיהו אם מתי מוגרש לחפרע משמעה נתינה ולא תחיד עמו משום חשק קידושין כמו המגרש אשתו ולמה עמו כפונדק בית הלל ואומרים לריכה הימנו גט שני (דף ס"ז פ"ה) [ולא שיך
גט ישן כלל לפירוש הזה] וכן משמע הבה בגמרא אבל לריכו חס דמרש מה היא בזמן הימים קאי אמהויה אס מתי ונעשה כאומר שמעט שלי בעולם שאין דעמו לגרשה אע"פ שאומר מיהו אלא שעה אחת לפני מיתו והי עמו עמו משום גט ישן וכחוספתא משמע כפי רכישת חס:

*מ"ה לי לשקר אב דלמעו לא אמרין (במ"א)
שנא מההוא מעשה דההוא גברא דאגר ליה חמרא לחבריה א"ל לא תניול באורחא דגהר פקוד דאיכא מיא. ויל באורחא דגרש דליכא מיא ואול איהו באורחא דגהר פקוד ומיה חמרא, אחא לקמיה דרבא א"ל אין באורחא דגהר פקוד אולי מיהו לא הוי מיא אמר *רבא *מ"ה לי לשקר אי בעי א"ל באורחא דגרש אולי ואמר ליה אביי *מ"ה לי לשקר במקום עדים לא אמרין? הבי השתא חס ודאי איכא עדים דאיכא מיא הבא ודאי אוטמי חיששא הוא יבכמוס חיששא אמרין? אם יש עדים אפילו עבר ואפילו שפחה נאמנו? ואפילו שפחה דידה מדימנא ורמינהו דדא תחידי עבר אלא ע"פ עדים ואפילו ע"פ עבר וי"פ שפחה חיי משפחה מפניו של רבה גס בשפחה יאמר
בבב *בשבייה הקילוץ פפא אמר ר"ה בשפחה דידה הוה בשפחה דידה ושפחה ידיה ושפחה ידיה לא מהימנא אקמי ר"ה וכן אדם מעיד על עצמה רבי *בב אש אביר הא והא בשפחה דידה ושפחה כחוזא חויה ושחקיה חס דשתיקתא מחריה לא מהימנא חס דשתיקתא אוסרתה כחילמא השתא נמי ארתי ומשקרא תרי לא עבדה *כי הא דמיי בר איסק ובאמר לג הנא בר איסק אחא ליה אחא מבי חוואה א"ל פלוג לי בנכסי דאבא א"ל לא ידענא לך אחא לקמיה דרב חסדא א"ל שפיר קאבי לך דכתבי ייכר יוסף את אחוהו וכן לא הבידירה ומלמד שיצא בלא דחיימת וכן ובא בתנימת וכן א"ל ויל אייתי סהדי דאוחה את א"ל אית לי סהדי *מסתמינו מניה דגברא אלמא הוא א"ל לדידיה ויל (ה) אייתינהו את דלאו אחוה הוא, א"ל דינא הכי המציא מחבירו עליו ודאית' א"ל הכי דאיננא לך ולכוליה אלמי חברי השתא נמי אתו ומשקיך
דתני לא עברי, לימא כחנאי או עותה איש ואשה חינוק וחינתק אביה ואמה ואחיה ואחיה אלב אלב בנה ובתה אלב עבדה ושפחה ותיני איהו וכלל נאמנו להשדד
ע"פ מחייבה ועלתי דרב פפי ור"ב איש

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
שכחתי הלכה ג
מת עין סע עותי'ס
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ל"ה רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

ק"ח מ"י מ"ד חב"י
א"ל ויל סהדי
מת עותי'ס ס"י
סמי מ:

ע"ל רבה ותי' סוס
בכחות ט. ר"ה אלהי
כ"ז לב קדושין סה
ת"כ נאמן

אלו נערות פרק שלישי בתובות לו

לו

עין משפט
גר מצוה

נא בכ"ט ב"י ט"ה מה'ל'
ניוסף ה"ל כל כ"ט
קטנעש"ן ופ"ט מה'ל'
סימן י' ט' ט' :

וראיה דס' בו ביום: דס' שפתא . ולא גזר בה טומאת מעה לעת
למנוח טוהרות שנגעם בהן משפט טובילה עד שעת ראייה דהא חפ'
יאל דס' זה מאלמול והעמידוהו כותלי בית הרחם שזר הטעם של
מעט לעת זבנת ישראל האל דס' כנענית כרס בהמה, והאם תאמר
פחות שמה משפלה נעקר ויאל מוד, תורה אור

טומאה למפרע דרבנן. היא והיא
דאיכא למיגזר מעת לעת שלם גזר
מפקדה לפקידה והיא דלא גזר
מעט לעת' לא גזר מפקדה לפקידה:
וגריכס' למסחין ג' חדשים - שלא תנשא
להבחין בין זרע הארע בקדושה לזרע
הארע שלא בקדושה: רבי יוסי מסיב.
לקמיה מפרש טעמא: לריכוס
לספסין' והא על פי קטנה אינה
מטעברת לגזירה קטנה אצו גדולה:
משפחה במוך . טמנת מוך לאחר
בעילה ושאכתה הארע: מנשרא
נפסה . ומזמנת לה מוך: דלא ידע
סיכא ממנו למ - שפחים לנוכרה
וסברה דלמא ממנו לה לגבי ישראל
ופרקו לה ומנטרע נפשה למשם במוך:
אלא וילאש' בען ועין . שפחה שבוט
הוזינה את עניה ויאלה לחיות מנא
הא ידעה מעיקר דחיות לחיות
דמנטרע נפשה למן מוך לשימושה: כל
ממילא . מ'די דליכא לחודארי ביה
מעיקר דחיות לחיות מודה רבי
יוסי: כרי אנוס' ממילא . דלא הוא
ידעה דליסליק בה הכי ותומן לה
מוך: משפחה - שלא הארע ולא
יקוט והא אפילו במיד דממילא
מזו למוטער וכולן עושות כן: שפוס
דאיכא איבוד נפסה . יש כאן טעם
חמור ודזי בך אח ענשה לחכמים:
נשמה להבג: אימא לא . אין זה
טעם יתירה וליעביד ביה תרתי:
דלא חמי' איורימי . לא עבר בעירה כס'
ממורה ודזי שפעטנו טעם אחד:

יבנות לה . כל הכהני'
ע"פ

סע איתא אביו

ביק פני מוה' ד' י"ג
לשני לנב

וסבר רבי יהודה בקדושה קיימא והתניא
הגזירות שנתגייירוהו אחיה דס' ד' יהודה אומר
דיה שעתה ר' יוסי אומר הרי היה ככל הנשים
ומממאה מעת לעת ומפקדה לפקידה צריכה
להבחין ג' חדשים דברי ר' יהודה ר' יוסי מחבר
ליארם ולינשא מיה' אל גזירת אשבויה קא
רמית: גזרת לא כמטרא נפשה שבויה מנשרא
נפשה, ורמי שבויה אשבויה תחניא והגזירות
השבויה והשפחה שנופרי ושנתגייירו
ושנתחררו יתירות על בנות ג' שנים ויום
אחד צריכות להבחין ג' חדשים דברי ר' יהודה
ר' יוסי מחבר ליארם ולינשא מיה' אישתיק'
אל מידי שמיע לך בהאי אמר ליה הכי אמר
רב בששת שראוה שנבעלה א"ה מאי טעמא
ד' יוסי: אמר רבה ובמקבר ר' יוסאשה מונה
משמשות במוך שלא תחעבר, בשלמא גזירת'
בין דעתה ל' איניווי מנשרא נפשה שבויה
נמי דלא ידעה היכא ממטו לה שפחה נמי
דשמעה מפי מרה אלא ויצאה בשן ועין
מאי איכא למיטרובי חימא כל מ'מילא לא
א"ד יוסי הרי אנוסה' ומפותה דממילא ותניא
אנוסה ומפותה צריכות להבחין ג' חדשים
דברי ר' יהודה ר' יוסי מחבר ליארם ולינשא
מיה' אלא אמר ר' רבה במקבר ר' יוסי יאשה
מונה מתהפכת כרי שלא תחעבר ואיכא
חיישי' שמה לא נהפכה ופה יפוזגא אלא
ידעה אסון עניש יענישוכי: ובה' מרבה נפמא
מרה' נפמא כרי רשעתה' משום רשעה
אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום
שתי רשעות? ב' ח' במיתה וממון וחדא
במלקות וממון וצריכא וצ' אשמעין
אבל מלקות וממון דליכא איבוד נשמה
וממון משום דלא חמיר איסוריה אבל מיתה מלקות
צריכא צריכא מא' דאמיר לוקה ומשלה' תרתי למה לית' במיתה וממון
וחדא

ל'טו (המק)
י'טו ב'טו י'טו
ד'מ'טו ק'טו
מ'טו ב'טו י'טו
ב'טו ד'מ'טו י'טו
ל'טו ד'מ'טו י'טו
מ'טו ב'טו י'טו
ל'טו ד'מ'טו י'טו

גלוין הש"ס
ר' ש"ו ד'ס' י"ב
וכי לא גזר מפקדה
לפקידה: כדאיכא כנה
ט' ע"א

ל'טו/אמב
הספד' ל'טו
דמ'טו הפקד' ל'טו
ו'ל'טו מ'טו - א'מ'טו
ל'טו/אמב
מ'טו/אמב

אין לזו מובן וכן נראה
תפרשי' דליתא

ל'טו/אמב
ה'טו ל'טו א'מ'טו
א'מ'טו ו'ל'טו
א'מ'טו ו'ל'טו
א'מ'טו ו'ל'טו
א'מ'טו ו'ל'טו
א'מ'טו ו'ל'טו
א'מ'טו ו'ל'טו

הגזרות מר' ב'
ר'שבויר
א'מ'טו ר' יוסי אומר
כרי ט' ככל הנשים: ט'
דה דף ל' ט"א חודש
דליכא שבת וכו' ואלון
מכריס' לא לית ט' ט'
הששים בהיותו:

ש"ו ע"ל נשמה לז'
ג' ש"ו ע"ל
ל'טו ר"ה

דף כ"ט ו' ע"ל אשת

אמר רבה לא קאמר אלא דלמא: [אשה מונה מתהפכת . והשתא לא קשה אטעמא ומיהו יולאה בשן ועין מודה רבי יוסי לרביה להמין דלוחיה למה חתהפך: א' הבא על בתו . למאי דמוק' מחיי' בפקדן כן סורר (מארידן דף ע"ג ט) במשפחה כריך לאוקמה בשבט עליה ובגרה כפרישית לעלי:] וע' בה' אשתו . הוה מזי למיחא אשת אביו וכלתו דהא חסיב נמי עריות דעל דזי יוקשוין אלא חת' ושיר: א' ח' במלקות וממון . לעלי' פירשתי מנה לא לליף רשע וסבר בגזירת כרי יוסי ובבת ישראל גז' פריך הא מ'בעי ליה קרא דלא חתמו טפר דלא תשקול מיניה ומנעמ' ותקטליה ומשני האזו מכדי רשעתו נפקא הוא למה מלא היה אסון נפקא דכרי רשעתו אחת למלקות וממון וי"ל דהאס טע' כ' הכי דעמי האז מעיקר' לומר למכדי רשעתו נפקא מיתה וממון והא דלא פריך האז במלקות וממון כחייב לא חס להקשות משום דהוי מני לעתי מלא היה אסון נפקא] א' נמי לסימנא בעלמא נקטיה האס: ומדא

אלו נערות פרק שלישי כתובות

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגו' - ולא נמטע בעולה כדמטע כסמך כראה דר"ע
דר"ש ג"ש מקרא לגופיה דהיינו כהולת קמייחא וקנס ומתמחה
אבל הכהולת דריש לכתובת כהולת ולא שייך למידרשה לגו' ולא לשום רבוי
ואיחר נער נערה הנערה וה' דכתיב לה' דכתיב לה' דכתיב לה'
לארין וכתיבות ואיכא ג' רבויין ה' דכתיבות
ונער נערה הנערה חד לכדאביי וחד לחייבי
עשה וחד לחייבי לארין וכתיבות דאי איכא
לר"ע חד לגופיה בלא ג"ש א"כ ממטע
בעולה מהאז לגופיה וק"ל על נכ דנקנס
ליכא אלא חד כהולת דלגופיה מגזירה שום
דמפחה גויף כהולת ולא בעולה כי היכי
דליף מפחה מאומם לענין נערה דלא
כתיב במפחה [ת"י כ"י] :

אימא כפולה - אפי' אורסה אית לה קנס :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגו' - סימא דתיקשי
ליה דליתא תרתייהו לגופייהו
ולא לגו' וגרסה דהג"ס קיס ליה דחד
מנייהו לגוירה שום הואיל והמקראות
סותמים לענין שקלים ומתשים הלכך
פריך ואימא אפסלא ולא פריך ואימא
תרתייהו לגופייהו וכו' האי גוונא איכא
פ"ק דסנהדרין (דף סו.) דלמחר ולא את
כתיב השקר אלא כד"ל של ע' ואחד
מ"ה א"כ יוסי בר מנינא איתא
הודה הודה מוקן ממחר ופריך הא
הודה כי כתיב בקטל הוא דכתיב
וקטל ככ"ג אלא למחר ריש לקיש
גמר דבר דבר מאמרנא והשאל
היכי הוה בני למילף ולמימר רבי
יוסי ברבי מנינא דליתא הודה הודה
אלא הוה קיס ליה דליכא ג"ש ולא
הוה ידע במאי וקאמר מסכתא
דליתא הודה הודה :
גזרה שום ומפקא ליה משפטיה לגמרי.
דיוקן הא אורסה הוה שקר וקשה
דבריה הערל (יבמות ד' ע"ג) לילף דערל
אסור דתמונה מגזירה שום דתושב
ושכיר מפסח וכתיב תושב ושכיר לא
יחל בו גזי פסח משום גזירה שום
אפי' שאינו אמת דהא תושב ושכיר
אולין בפסח כדאמרין החם דלא
קני ליה רביה ומפקי קרא משפטיה טפי מהכא ואומר ר"ח דהוא
תושב ושכיר מיירי בערלים ולהכי לא יחל ומוכה דלחא תושב ישראל
קאמר דהא לא קני ליה רביה אלא ודאי בערל ומשום הפגעה כתיב :
אורסה בת סקילה היא - ואפי' קשיא ליה הא השאל לא
נפיק קרא ממשמעותיה ופי' לא אינטריך לגופיה כ"ס

אימא כפולה - אפי' אורסה אית לה קנס :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה - אפי' אורסה אית לה קנס :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

[ועי' חו"ס יבמות ע'
ד"ס אלא]

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה לגוירה שום - ולאו למטועי בעולה ויהא קנס לבעולה :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה - אפי' אורסה אית לה קנס :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

אימא כפולה - אפי' אורסה אית לה קנס :
מסכתא אחר לא אורסה לגוירה שום - ואפי' אורסה אית לה קנס :
שפרי אמי קורא כס נערה כהולת - אפי' שפירא דאורסה ומגדשה דהא
נערה כהולת היא כדכתיב קרא אבל בעולה שאין אמי קורא בה נערה
תורה אור

[ועי' חו"ס יבמות ע'
ד"ס אלא]

אלו נערות פרק שלישי כתובות לז

ומי מעברה . בקטנות או בנערות כשהיא בת קנים שתלד בנערות :
משמשות במוך . מותר להן לשמש במוך ואינן כמשחיות זרע :
שמה ישמש טומא . שאם התעבר עובר שי פוחת השני את
לורה (א) הראשון ודומה לכלול שהוא דג שביס : שמה טומא את כנס .

שליש גשים משמשות במוך . פי' בקונטרס מותרות לשמש במוך
לע"ז דשאר גשים אסורות משום השחמת זרע ואין נראה
לר"ח דהא קטנה וזולתה מותר לשמש בהדייהו ולא הוי השחמת
זרע כיון שהוא דרך תשמיש ומפרש ר"ח משמשות לרבות לשמש

* מדינת ארץ ישראל
מדינת ישראל
מדינת ישראל
מדינת ישראל
מדינת ישראל
מדינת ישראל
מדינת ישראל
מדינת ישראל

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

תורה אור
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

מפני שהכל נעבר כשמתעברת ואיני
עוב לוונק והלמךך להעתיקו משרים
ימות : פחות מכלן . מכת אחת
עשרה שנה משמשת כדרכה לפי שלא
תתעבר : ויפר על פני . על בת שמים
עשרה שנה משמשת כדרכה שאם
תתעבר לא תמות אלא תבטל כקטנות לא
מתעברת שבה לכלל יורה דהא אפנות
קפצו : וכי תיפול . מכת שמים עשרה
ויום אחד שהגישו ימי הנעורים
המתעברת לילדה בנערותו ומתעברת בנערות
לא נמי ליתא דלמך שמואל ח"ו בין
נערות לבגרות אלא שמה השמים
מתקבצו שתי נערות הויא נערה
באופן שחבית משמים עשרה שנה
והאלה ומתקבצו עד שהתעבר שמה
שמים ושו לא ומתנתה דקתני ימכת
שמים עשרה וחילף או מעבר לא
ממה מבחילה שתי נערות קודם
שהתעבר קאמר אבל כל זמן שלא
הביאה קטנה הויא והוי דנקט מנין
שנים משום דכבולו משמים עשרה
ויום אחד אפילו הביאה נערות אינו
אלא שומא כדלמיתין במכתה נדה
ובקדושין : וקפצו אב . פקעה חבית
אב וכתב ה"ה במה שכתבתי שכן בעל
דיו קיים וקנס לאו ממון הוא להורישו
לאביה בחורית ירושה כל כמה דלא
נבטיח : או חן בנר כדכר . לאפקועי
נבטיח את : חן בנר דאפי . לא
בעי לה בעיח דרבה ממש נגבר
בקבר' אלא אם ממה בנערותה מי
פקעה כי בגרותה דמי' לאו לאו

ויום אחד אפילו הביאה נערות אינו
אלא שומא כדלמיתין במכתה נדה
ובקדושין : וקפצו אב . פקעה חבית
אב וכתב ה"ה במה שכתבתי שכן בעל
דיו קיים וקנס לאו ממון הוא להורישו
לאביה בחורית ירושה כל כמה דלא
נבטיח : או חן בנר כדכר . לאפקועי
נבטיח את : חן בנר דאפי . לא
בעי לה בעיח דרבה ממש נגבר
בקבר' אלא אם ממה בנערותה מי
פקעה כי בגרותה דמי' לאו לאו

ישגח דמך כד רב אשי אליה דרבה
למרו לליל ליתא דמי' דמי' ליה לכתי
מיבעיא ליה לרבה דלילו לישגח קמא
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית
זמנית דמיונית

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'
ש"י חו"י יבמות יב
וחו"י מה יב'

אלו נערות פרק שלישי כתובות

שפופס לפטער בו . ופי חיובט על גבי קרקע הוא ובי סופה
ליחבט על גבי קרקע תחת בעלה : שלי . בתמי : דאבוה סוף .
דהא כל שכן נעורים יליפין לקמן (דף מו) : לאביה והיאך היא יכולה
למחול : ריבדא דכוסילתא . פלטקוויר"ל פלמח"ה בלנ"ו : ריבדא :

שפופה להצטרף תחת בעלה, אמרו לן אינן
דומה נבעלת באונס לנבעלת ברצון אלא
אמר רב נחמן אמר רבה בר אבבה צער של
פיוסוק הרגלים וכן הוא אומר **והפשיק את**
רגליך לכל עובר אי הכי מפורחה נמי אמר
רב נחמן אמר רבה בר אבבה משל דמפורחה

למה הדבר דומה לאדם שאמר לחבירו קרע
שיראין שלי והפטר שלי, דאבוה נינדרו: אלא
אמר **רב נחמן** אמר רבה בר אבבה פקדות
שבהן אומרות מפורחה אין לה צער, והיא קא
חיונין דאית לה: אמר אביי *אמרה לי אם
כמויא ראימי על רישיה דקרחא רבא אמר:
"אמרה לי בת רב חסדא כי ריבדא דכוסילתא" כי
רבפפא אמר "אמרה לי בת אבא סוראה כי
נרמא אקישא בחיובי": האונס נותן מיד
המפתח לכשיוציא וכו': לכשיוציא, אישתא
היא? אמר אביי אימא לכשלא יכנס תניא
נמי הכי **אע"פ** שאמר "המפתח נותן לכשלא
יכנס, בוישת ופנס נותן מיד, ואחד יהאונס
ואחד המפתח בין היא ובין אביה יכולין
לעבב בשלמא **בפוחה** כתיב **אם מאן ימאן**
אביה *אין לי אלא אביה היא עצמה מניין?
תלמוד לומר "ימאן" מכל מקום, אלא **אונס**
בשלמא איהו כתיב **ולו תהיה מדעתה**, אלא
אביה כתיב **אמר אביי** *שלא יהא חוטא נשכר **רבא** אמר ק'
יומה מפתח שלא עבר אלא על דעת אביה בלבד, בין היא ובין אביה יכולין לעבב, **אונס** שעבר
משלם קנס לאו חוטא נשכר הוא אביי לא אמר רבא **בפוחה** דאיהו מצי
מעבב אביה נמי מצי מעבב **אונס** דאיהו לא מצי מעבב אביה נמי לא מצי
מעבב, **תניא אידך** **אע"פ** שאמר אונס נותן מיד לכשיוציא הוא אין לה
עליו כלום, **כשיוציא** מי מצי מפיק לה? אימא לשתצא היא אין לה עליו
כלום ומת, *יצא כסף קנסה בכחובה רבי יוסי ברבי יהודה **אמר יש**
לה כחובה מנהבמאי קמפלגי **רבנן** **מברי** *מעמא מאי תקינו **רבנן** כחובה
כדי שלא תהא מלה בעיניו להוציאה והיא לא מצי מפיק לה **ורבי יוסי ברבי**
יהודה סבר היא נמי מצער לה עד דאמרה היא לא בעינא לך, **אונס** שותה
בעצמו: אמר ליה רבא מפרוקא לרב אשי מברי מיגמר גמרי מהדרי
לרזא

הכי מפורחה נמי . יש לה למר פיוסוק רגלים כמו חטטה ואמאי
קאמר אין דומה נבעלת באונס לנבעלת ברצון ואמר מורי הרב
דודי ז"ל דאמתי' לא ה"מ למיפקר אמאי אונס חייב כיון שסופה
להצטרף בקר תחת בעלה דהא אפילו בעולה מנתערת בכך והע"ז
דבא עליה עתה סופה נמי להצטרף

ולא תרזיה כלום קלה נראה דאמתי'
פריך אמאי מפורחה פטור :
קרע שיראין עלי והפטר . והע"ז
דלא אמרה על מנה לפטור
איכא למימר דמחמת גאולת בעילה
מתלה לגמרי :

לכשיוציא אשתו היא חפ"י פיהה
לשם אישות מ"מ פריך
אשתו היא כיון דאיהו גרידא נס' :
בוישת ופנס נותן מיד . הע"ז
דאיפקס לקנס הייט
לענין קטיון זה למי טיהו ניחא אבל
יש מקומות שפטור מקנס לגמרי וחייב
בכנסת ופנס : **אין** לי אלא אביה
היא עלמה מנין כו' . (ב) חומה
לר"י במאי מיירי אי בפקסה או
בשגרה היאך היא יכולה למחן כיון
שהאב רולה והוא יסל לקדשה בעל
כרחה למי שרלה וה"ל ליה ופי'
בשחן לה אב או שגרה אחר כך
מה לריך קרע תפוק ליה שיכולה
לעבב שלא יהא חוטא נשכר כדקאמר
אביי בסמוך וכן אביה אמאי לריך
קרע לאביי ואומר ר"י דנהי שאינה
יכולה לעבב על אביה שלא יקדשה
לו מ"מ מושיל מיוזנה לענין שישלם
קנס וכן במיתוון אביה והא דתניא
דהא המפתח לכשלא יכנס לריך לפרש
לכשלא יכנס מדעתה ומיהו קשה
דהא דרשקין קנס מאן ימאן מ"מ
שהיא יכולה לעבב וכפרק עגרה
(לקמן מד) דרשקין מניה לרבות יתומה
לקנס וי"ל ליתכחז או מאן מאן או
ימאן ימאן מאן מאן ימאן ש"מ תרתי
ובכ"ה אמרינן במדובה (ב"מ דף סה-
ט) גבי אם המנהל תמנהל ובהחובל
(ט"ז דף סה) גבי ופסא ירפא ועוד
נראה ללוא מיתורא דקרא דריש
לה האם דאס כן מאן פריך מינה
לרבי יוסי בר' חנינא דפטור מוליא
ש"ס רע על הימורה דקאמי מפתח
דריש קרע אלא כן הוא עיקר כמו
שפירש' בקונטרס לקמן ללוא מריבוי

ז"ל דאמתי' לא ה"מ
פ"י מהכ"ה

תי כ"י
עו א מ"י ס"ב מה"ל
אשתו ס"ל ז ס"ב
עשין ס"ד טור ס"ה
פ"י קנ"ו :
עו ב מ"י ס"א ס"ב
ג סמ"ג טור ס"ה :
עו ג ד מ"י ס"ה ס"ד :

ש"ס / ע"ג
הסב"מ גמ' א"ן
תלמוד י"ב ס' סמ"ג

תוספות רי"ד

המפתח לכשיוציא וכו'
אשתו היא אמר אביי
שחמאן הוא או היא או
אבי' דרשקין או היא או
אבא אם כונת מאן ימאן
נותן כלום דרבינו גבי
מפתח מורי יתירנה לו
לשה ודאס מאן ימאן
אביה לחתה לו כסף
ישקול' תנ"ח אע"פ
שאמר המפתח נותן
לכשלא יכנס בוישת ופנס
פריך מיד אחר האונס
ואחר המפתח בין היא
ובין אביה ויכולין לעבב.
פ"י שלא יכנסה בשלמא
מפתח כתיב אם מאן
ימאן אביה אין לי אלא
אביה היא עצמה מניין?
ח"ל מאן ימאן פ"י
אלא אונס בוישת איהו
דכתיב ולו תהיה לאשת
מיתנה אלא אביה
מכל' אביי אמר אלא
יהא ופנס נשכר רבא
אמר (קנ"ו) ק"י א"ת
מפתח שלא עבר אלא
פ"י אביה בין היא בין
אביה יכולין לעבב אונס
שעבר על דעתה וע"ז
אביה לא כ"ש תניא
אע"פ אמרו האונס
נותן מיד לכשיוציא
פ"י כגון שנתרצו שניהן
בנידושות או לה עליו
כלום פ"י יצא כסף
קנסה בכחובה ר' יוסי
ברבי יהודה אמר
יש לה כחובה מנה
וקי"ל ח"ק והמפתח
אם רצה להוציא מריבא
פ"י אמר רב אשי א"ק
מיהו יתירנה לו מריבא
פירוש והוא דתנן אם
רצה להוציא יוציא
מחנרש לא רצה אלא
יכנס אם יכנס
כדפרישטא לכשיוציא
דרישא :

נ"ל / ע"ג
אונס
אמרה
מקומות
קדשנות
בכ"ה ופניה
פ"י א"ת ס"ב
למ"ג
למ"ד

למ"ג
מח' תנ"ח
א"ל
כ"ה
למ"ג

למ"ג
הסב"מ גמ'
מ"ג י"ב
זכ"ב
למ"ג
למ"ג
באונס

למ"ג
הסב"מ גמ'
מ"ג י"ב
זכ"ב
למ"ג
למ"ג
באונס

קדושין ג' ע"ג

קדושין טו

דברים כב

לעיל י"ד ע"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

קדושין ג' ע"ג

קדושין טו

דברים כב

לעיל י"ד ע"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

תנ"ח ה"ח

(ה) רש"י ד"ס אמרה
וכ"י חומתו י"ב ד"ל
אמא ומתו פ"י קדושין דף
לא פ"י (ב) תוס' ד"ס
אין לו וכו' חומתו ר"ב פ"י
פ"י אשתו מקום דף פ
פ"י וכו' חומתו חס"י נ"ס :

תי כ"י

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

למ"ג

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

מסורת הש"ס

מאי לנו בשעמד בדיון... ככל הנראה חזקת נערה שנתפתתה...

מאי לנו בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

[כ"ט מ.]

מאי לא בשעמד בדיון... ככל הנראה חזקת נערה שנתפתתה...

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

[פיין חזקת נערה שנתפתתה]

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

[פיין חזקת נערה שנתפתתה]

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

[פיין חזקת נערה שנתפתתה]

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

[פיין חזקת נערה שנתפתתה]

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

מאי לא בשעמד בדיון... חזקת נערה שנתפתתה...

[פיין חזקת נערה שנתפתתה]

ת"ת נ"א דמי ופה קנס דאונס ומסתור...

דאחין בני נעמה... חזקת נערה שנתפתתה...

קניית הפוסט... חזקת נערה שנתפתתה...

דמי ופה קנס דאונס ומסתור...

דמי ופה קנס דאונס ומסתור...

דמי ופה קנס דאונס ומסתור...

[כ"ט מ.]

[מכוח הדין]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

[כ"ט מ.]

נערה שנתפתה

פרק רביעי

כתובות

בג

עין משפט

ומודם בנסם פסוק. והרי לא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע וכו'... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

וכנראה בנסם פסוק. והרי לא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

בבית נחמה ליה בהרונה... עדיפא ליה מאלמנה והאמר רבי אבהו א"ר יוסי

יוסף אמר רבא רב יוסף מחני גופא קשיא ליה דקחני מעשה ידיו ומציאתה אע"פ שלא

הבית אמר רבי ליה נכסים מועטין... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

האלמנה דומה אה הבטת ולא הבטת דחות אה האלמנה דעמיים... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

בשאינה ניונת אפי' למי' ו' וכן עיקר ומיירי בשאינה ניונת... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

ואמר רבי אבהו א"ר יוסי... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

עדיפא ליה מאלמנה והאמר רבי אבהו א"ר יוסי... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

יוסף אמר רבא רב יוסף מחני גופא קשיא ליה דקחני מעשה ידיו ומציאתה אע"פ שלא

הבית אמר רבי ליה נכסים מועטין... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

האלמנה דומה אה הבטת ולא הבטת דחות אה האלמנה דעמיים... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

בשאינה ניונת אפי' למי' ו' וכן עיקר ומיירי בשאינה ניונת... אלא חבשו אלא קנס לבדו ועליו נשבע

שטות לה

לקח סה

לפני מה

כ"ח סה

בנחום מה

הגרות הב"ח

קדושין סו

לקחין דף מט

כ"ח סה

דף מט

קדושין

דף מט

דף מט

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

הת הנינות

נערה שנתפתה

פרק רביעי

כתובות

מט

עין משפט
גר מצוה

פ"ב גרפינן ולימא היכא דסדרתא לבי נשא פסדרא למילתא קמייתא .
 מי הויה כמו שלא נמסרה בעינה בעתה היא והנה קושיא כל כך אלא
 דקתני ומתני' הכי היא ברשות בעעל' ומשמע ופ"י חזרה מן הדרך
 לבית אביה כבר ידעה מרשות האב וכיון דלא נפקא לן מסירתה שלוחין
 אלא מקרא יקרא 'בבית אביה' אימא חזרה אור

אימא האי מיני היכא דלא הדרא לבי נשא . נראה ל"ר דהכי
 פריך מגיל דליתיה בית אביה למוטו ממסר האב לשלוחי
 הבעל ולמאן תרוייבו לריבוי לנכנסה לחופה ולא נבעלה דלא לא חזב
 אלא חד האי ה"מ היכא דלא הדרא לבי נשא אבל הדרא לבי נשא
 אימא דסתהר למלחא קמייתא להכי

היכא דהדרתא אביה קרינן ביה
 ואם וינהה תהא בסקילה: **כבר פסקה**
תנא דבי רבי ישמעאל . דלא הדרא
 למילחא קמייתא למהוי כמו שלא
 נמסרה: **מס תלמוד נומר** . למה
 הולך לכתוב יקום עליה ובי מי יער
 לה והלא לא נאמרו מפירים אלא
 אביה בבטו עד שלא ניסת, ובעלה
 משניסת, וזו שהתארמלה משניסת-
 מולדת מכלל אב ומכלל בעל: **אלא**
פרי שפטר פו' . כלומר לא כל
 הכתוב לחלומה ולגרובה מן גשוואין
 דהא כתיב זה אש בית אישה נדרה
 אישה יפירו והרי אין אישה קיים
 אלא לחלומה פ"י מסירתה שלוחין פסד
 בעשו לא פירשו לך הכתובים אלא
 משפט נודרה בבית אביה ומשפט
 נודרה בבית אישה **וְזו שנתרה בכתב**
משמרה לשלוחין אין אפי' יודע
 היך אי קורא בה אם 'בית אביה' אם
 'בית אישה' לסיק פ"י כתוב זה ולמסר
 של תפטר פו' **לש' בית אביה' אלא בית**
אישה ולא נתרוקנה רשות לאב
 במיתתו של בעל וקוד אפי' יכול להפך
 אלמא לא הדרא למילחא קמייתא
 דאליו נתארמלה מן האירוסין עד שלא
 נמסרה לשלוחין ח"י במסכת נדרים
 (ד' ע.) מט הבעל נתרוקנה רשות
 לאב וילפינן לה מקראי: **אף אנו נמי**
תנינא . בתמתינן כי היא ברייתא
 דמיהא לטעם הרי זו בחנן: **מאורסא**
ולא נשואה . כנכסה לחופה והע"פ
 שלא נבעלה דלא נבעלה הא תנא ליה
 בחולה: **נכנסה לרשות הבעל בעתה** .

אימא היכא דהדרתא לבי נשא הדרא למילחא
קמייתא אמר רבא הווא כבר פסקה תנא
 דבי רבי ישמעאל *דנשא דבי רבי ישמעאל
יגדר אלמנה וגרושה כל אשר אמרה על
נפשה יקום עליה מה חלמוד לומר והלא
 מציאת מכלל אב ומציאת מכלל בעל 'אלא
 הרי שמסר האב לשלוחי הבעל או-שמסרו
 לשלוחי האב לשלוחי הבעל' ונתארמלה
 בדרך או נהגרשה היאך אני קורא בה 'בית
 אביה' של זו או 'בית בעלה' של זו, אלא לומר
 לך כיון שייצאה שעה אחת מרשות האב
 שוב אינו יכול להפראמור רב' פפא אפי' אנו

נמי תנינא **והבא על נערה המאורסה אינו**
חייב עד שתהא עלה בתולה מאורסה והיא
בבית אביה בשלמא ונערה ואלא כוונתה
ולא בעולה מאורסה - ולא נשואה בבית
 אביה למעושי מאי לאן למעושי מסר האב
 לשלוחי הבעל: **ואמר רב נחמן בר יצחק אפי'**
אנו נמי תנינא והבא על אשה איש כיון

שנכנסה לרשות הבעל לנשואין אפי' על פה
ושלא נבעלה תנא עליה הרי זה בתוך הנכסה
לרשות הבעל בערמא שמע מינה: מתני'
האב אינו חייב במונות בתו זה מדרש
*דרש רבי אלעזר בן עזריה לפני חכמים
בכרם ביבנה: הבנים יורשו והבנות יורנו
מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת
האב אפי' הבנות אין ניונות אלא לאחר
מיתת אביהן: גמ' במונות בתו הוא דאינו
חייב הא במונות בנו חייב, בתו נמי חובה
היא דליכא הא מצוה איכא, מ' מתניית'

לא רבי מאיר לא רבי יהודה ולא רבי יוחנן
בן ברוקא *דרנאי מצוה לזון את הבנות
קל תצטור לבנים *דעסקי בתורה דברי
רבי מאיר רבי יהודה ואמר מצוה לזון את
הבנים וקל תצטור לבנות משום זילוחא
ר' יוחנן בן ברוקא אומר חובה לזון את
הבנות לאחר מיתת אביהן אבל בחי אביהן
אלו ואלו אינן ניונותי בני מתנותי: אמר רבי
מאיר הא אבני בניו בני מצוה אמר רבי יהודה:
הא אביר בניו נמי מצוה אמר רבי יוחנן בן
ברוקא אפי' מצוה נמי ליכא? איבעית אימא
רבי מאיר איבעית אימא ר' יהודה איבעית
אימא רבי יוחנן בן ברוקא: איבעית אימא ר'
מאיר רבי קאמר האב אינו חייב במונות בתו
והוא הדין לבנו הא מצוה בבתי איכא קל
ותצטר לבנים והיא דקתני 'בתו' הא קמ"ל
 דאפילו

אמר רבי ישמעאל
 דלא הדרא למילחא
 קמייתא למהוי כמו
 שלא נמסרה: מס
 תלמוד נומר . למה
 הולך לכתוב יקום עליה
 ובי מי יער לה והלא
 לא נאמרו מפירים אלא
 אביה בבטו עד שלא
 ניסת, ובעלה משניסת,
 וזו שהתארמלה משניסת-
 מולדת מכלל אב ומכלל
 בעל: אלא פרי שפטר
 פו' . כלומר לא כל
 הכתוב לחלומה ולגרובה
 מן גשוואין דהא כתיב
 זה אש בית אישה נדרה
 אישה יפירו והרי אין
 אישה קיים אלא לחלומה
 פ"י מסירתה שלוחין
 פסד בעשו לא פירשו לך
 הכתובים אלא משפט
 נודרה בבית אביה ומשפט
 נודרה בבית אישה

התורה חזרה אור
 מי הויה כמו שלא נמסרה
 בעינה בעתה היא והנה
 קושיא כל כך אלא דקתני
 ומתני' הכי היא ברשות
 בעעל' ומשמע ופ"י חזרה
 מן הדרך לבית אביה כבר
 ידעה מרשות האב וכיון
 דלא נפקא לן מסירתה שלוחין
 אלא מקרא יקרא 'בבית
 אביה' אימא חזרה אור
 הבנות לטעם הרי זו בחנן:
 מאורסא ולא נשואה .
 כנכסה לחופה והע"פ
 שלא נבעלה דלא נבעלה
 הא תנא ליה בחולה:
 נכנסה לרשות הבעל בעתה
 . חן ולא חק בה נכנסה לחופה:
מתני' האב אינו חייב במונות
 בתו זה מדרש *דרש רבי
 אלעזר בן עזריה לפני חכמים
 בכרם ביבנה: הבנים יורשו
 והבנות יורנו מה הבנים
 אינן יורשין אלא לאחר מיתת
 האב אפי' הבנות אין ניונות
 אלא לאחר מיתת אביהן:
 גמ' במונות בתו הוא דאינו
 חייב הא במונות בנו חייב,
 בתו נמי חובה היא דליכא
 הא מצוה איכא, מ' מתניית'
 לא רבי מאיר לא רבי יהודה
 ולא רבי יוחנן בן ברוקא
 *דרנאי מצוה לזון את הבנות
 קל תצטור לבנים *דעסקי
 בתורה דברי רבי מאיר רבי
 יהודה ואמר מצוה לזון את
 הבנים וקל תצטור לבנות
 משום זילוחא ר' יוחנן בן
 ברוקא אומר חובה לזון את
 הבנות לאחר מיתת אביהן
 אבל בחי אביהן אלו ואלו
 אינן ניונותי בני מתנותי:
 אמר רבי מאיר הא אבני בניו
 בני מצוה אמר רבי יהודה:
 הא אביר בניו נמי מצוה אמר
 רבי יוחנן בן ברוקא אפי'
 מצוה נמי ליכא? איבעית
 אימא רבי מאיר איבעית
 אימא ר' יהודה איבעית
 אימא רבי יוחנן בן ברוקא:
 איבעית אימא ר' מאיר רבי
 קאמר האב אינו חייב במונות
 בתו והוא הדין לבנו הא מצוה
 בבתי איכא קל ותצטר לבנים
 והיא דקתני 'בתו' הא קמ"ל
 דאפילו

תוספות ר"ה
 פתנ' האב אינו חייב
 במונות בתו זה מדרש
 דרש רבי אלעזר בן עזריה
 לפני חכמים בכרם ביבנה
 פי' בתוך שמינית נשאי בכרם
 שביבנה פי' בתוך הוישבתי
 וע"ש שחיי יושבים שורות
 שורות פקדין כרם : הבנים
 יורשו והבנות יורנו מה הבנים
 אינן יורשין אלא לאחר מיתת
 האב אפי' הבנות אין ניונות
 אלא לאחר מיתת אביהן:
 גמ' במונות בתו הוא דאינו
 חייב הא במונות בנו חייב,
 בתו נמי חובה היא דליכא
 הא מצוה איכא, מ' מתניית'
 לא רבי מאיר לא רבי יהודה
 ולא רבי יוחנן בן ברוקא
 *דרנאי מצוה לזון את הבנות
 קל תצטור לבנים *דעסקי
 בתורה דברי רבי מאיר רבי
 יהודה ואמר מצוה לזון את
 הבנים וקל תצטור לבנות
 משום זילוחא ר' יוחנן בן
 ברוקא אומר חובה לזון את
 הבנות לאחר מיתת אביהן
 אבל בחי אביהן אלו ואלו
 אינן ניונותי בני מתנותי:
 אמר רבי מאיר הא אבני בניו
 בני מצוה אמר רבי יהודה:
 הא אביר בניו נמי מצוה אמר
 רבי יוחנן בן ברוקא אפי'
 מצוה נמי ליכא? איבעית
 אימא רבי מאיר איבעית
 אימא ר' יהודה איבעית
 אימא רבי יוחנן בן ברוקא:
 איבעית אימא ר' מאיר רבי
 קאמר האב אינו חייב במונות
 בתו והוא הדין לבנו הא מצוה
 בבתי איכא קל ותצטר לבנים
 והיא דקתני 'בתו' הא קמ"ל
 דאפילו

התורה חזרה אור
 מי הויה כמו שלא נמסרה
 בעינה בעתה היא והנה
 קושיא כל כך אלא דקתני
 ומתני' הכי היא ברשות
 בעעל' ומשמע ופ"י חזרה
 מן הדרך לבית אביה כבר
 ידעה מרשות האב וכיון
 דלא נפקא לן מסירתה שלוחין
 אלא מקרא יקרא 'בבית
 אביה' אימא חזרה אור

היאך אני קורא בה . מתוך פירוש
 הקונטרס משמע דליתקרי
 ליה למגמר אם היא ברשות האב אם
 לאו כשהיא בדרך וקשה ל"ר דהא
 מלוטט בית אביה נפקא וגמרינן
 נדרים מהם ונראה לענין חזרה
 כשהתארמלה או נתגרשה או
 אייתקרי למילף מהכא : **ונדרך**
 אלמנה וגרושה מה תלמוד נומר .
 תומא דלייתקרי לדבריהן בפרק
 בתרא דנדרים (ד' סה) .
 קל ומומר לבנים דעסקי באורייתא .
 ולקמן בפרק בתרא (ד' קה)
 (ס) נכי דארמון דפרק דעסקי
 באורייתא ודאי איכא למיתקרי
 דאין לו לגוול לו מה שזכתה לו
 תורה אבל הכא קאמר דלא
 מחמירין באוונתו ששסך בתורה
 ומפרכסין ליה כרי ששסוק בתורה :
 כשהם

תוספתא ס"ד פ"ט
 ב"ב קפ"ח
 [עסקי זה דעסקי בתורה
 ליתא בתוספתא וז"ל
 הש"ס כריס מס"א
 דעסקי באורייתא ולא
 יתחיל פירוש הוא ופ"י
 מן הסתימא]

היאך אני קורא בה . מתוך פירוש
 הקונטרס משמע דליתקרי
 ליה למגמר אם היא ברשות האב אם
 לאו כשהיא בדרך וקשה ל"ר דהא
 מלוטט בית אביה נפקא וגמרינן
 נדרים מהם ונראה לענין חזרה
 כשהתארמלה או נתגרשה או
 אייתקרי למילף מהכא : **ונדרך**
 אלמנה וגרושה מה תלמוד נומר .
 תומא דלייתקרי לדבריהן בפרק
 בתרא דנדרים (ד' סה) .
 קל ומומר לבנים דעסקי באורייתא .
 ולקמן בפרק בתרא (ד' קה)
 (ס) נכי דארמון דפרק דעסקי
 באורייתא ודאי איכא למיתקרי
 דאין לו לגוול לו מה שזכתה לו
 תורה אבל הכא קאמר דלא
 מחמירין באוונתו ששסך בתורה
 ומפרכסין ליה כרי ששסוק בתורה :
 כשהם

דהא אינו יתנו מן והכי מפרש לה
 ביש טמלין דהיא הבנים יירשו
 אככותה בנין דכרין קאי : **גמ'**
 חובש לזון הכותב . תנאי ככותב
 הוא : אין ניונות . אפילו מלוה
 אין כאן : האמר כנים נמי מלוה .
 ולא חובה : אפילו מלוה ליכא .
 לא צבניט ולא צבטט : איבעית
 אימא רבי מאיר והכי קאמר פו' .
 כלומר בתו דנקט לאו למירק
 הא בני חייב אלא משום דרבי
 מאיר עדיף ליה בתו אי נקט איט
 חייב במונות בתו הוא אמיתא
 בתו הוא חובה ליכא מלוה איכא
 אבל בתו אפילו מלוה ליכא
 לבית תנא איט חייב בבטו
 למיתרמא דמלוה מיהא איכא
 וה"ה לבט דחובה מיהא ליכא :
 דאפילו

אף על פי פרק חמישי כתובות

נה

עין משפט
גו מצוה

קוביוסמוס - גוגב נפשות : **סגיו** - ללוקח ואין המקה בטל ובתרייהא
היא צב"ב בהמכר פירות המוכר עבד לחבירו ונמלא גבב או
קוביוסמוס הגיעו סתמון גבבים הן : **לפטים מוויין** - און דרכו צדק
מוכנסו למלכותו - תאו למלכות עד שזהה לגור עליו שיהרגו כל
מואלו : **קלא אים לפו** - וסבר וקביל : תורה אור

קוביוסמוס - פירש בקונטרס גוגב נפשות ולא משמע הכי
צפרק קמוז דבכרות (דף ה. וסג) "קלא אמר ליה
צדק לרבין גמולא משה רבכם גבב היה או קוביוסמוס היה או
שהיה בקי בחשבוטס היה
דכללון של לויס אהיה מואל ס' כבר
השיבו ועוד והגיעו מפרש בקונטרס
דרובס הכי איתנהו ואין נראה שיהיו
רוב העבדים גוגבי נפשות ונראה
כפירוש רבינו חננאל דמפרש
קוביוסמוס משחק בקוביאה והא דלמרי'
(חולין דף טז) ויתמר שלחו כי עלה
השחר אמר ליה יעקב וכי גבב אהיה
או קוביוסמוס אהיה שלמה מחיירא
ונפירוש רבינו חננאל נמי ו"ל ערך
משחקין בקוביאה שטשין צבון ודרכן
להטמין מצוי ארס : **הנהרן** קלא
איז להו - פירש בקונטרס וסבר
וקבילושה לר"ש דבריש המוכר פירות
(צ"ב דף טז וסג) אמר צבירא ליתמסי
מוויין או מוכסב למלכות אמר לו
הרי שלך לפניך ועוד אמרינן צפרק
האומנין (צ"מ דף פ. וסג) שפחה זו
שטה היא נכפית היא ס' הרי זה
מקח טעות אס כן בהגך מומי ימוש
לסימטון ומפ"ס קלא איז להו ולא
שכיחי ולא חיישינן צבו לסימטון כיון
דלח שכחי והנהו נמי צפרק האומנין
לא שכחי והא דלמרינן צפרק הנגד
(גיטין דף פו. וסג) דלחקין רב יהודה
בשטרא דעבדי עבדא דגן מולקד
לעבדות ופטר ופטרני מן עבדו
מלכא ומלכתא לא משום שהיה לריך
להטות כדפי' דבסתמא נמי היא
מקח טעות אלא משום שפרטא דשטרא
ורביט אליהו היה מקיים פירוש
הקונטרס והיכא דקבל המוכר מצות
למרי' מדלח בזה הלוקח קודם חגיגת
מצות הכי מומין דאית להו קלא ח"כ
סבר וקביל והא דלומר לו הרי שלך
לפניך מיירי קודם שקטן הלוקח מצות
וקלא משמע קן צפרק האומנין פירות

[שי' נכרות ס' אהיה
נוספחא חמה ועי' כפי'
מחולין כן ד"ס ועד
שאלו]

מה א מויי פ"ב מחל'
איזת הלכה י :

א"ב / א"ג

(1) א"ב - ב' א"ב - ג'
א"ג - ד' א"ד - ה'
א"ד - ו' א"ה - ז'
א"ה - ח' א"ו - ט'
א"ו - י' א"ז - י"א'
א"ז - י"ב א"ח - י"ג'

(2) ד"ב - ד"ג
ד"ג - ד"ד
ד"ד - ד"ה
ד"ה - ד"ו
ד"ו - ד"ז
ד"ז - ד"ח
ד"ח - ד"ט
ד"ט - ד"י
ד"י - ד"יא
ד"יא - ד"יב
ד"יב - ד"יג
ד"יג - ד"יד
ד"יד - ד"טו
ד"טו - ד"טז
ד"טז - ד"יז
ד"יז - ד"יח
ד"יח - ד"יט
ד"יט - ד"כ

כ"ב נה קושיין יא.

[באדריחיוןהכל לסימטון
במסר היינו כזכ דלמרי
נעיל מסיקה לכל מון
מתרומה - ג"י ת"י
[ושי' בחוסי' דלעיל מתי
שליה ד"ס רב אפי']

[חוספתא רפ"ה]

[יבמות ס"ח]

[עירובין עו. ט"ז]

*קוביוסמוס הגיעו, מאי איכא ל'לפטים מוויין'
או 'מוכתב למלכות' הנהו קלא אית להו, מברי
בין ל'ל' ובין ל'למ' לא אכלה, מאי בנייהיה?
איכא בנייהיה ככל *בית דהלד : רבי שרפון
אומר נותנין לה הכל תרומה וכו' : אמר רב
מחלוקת בבית כהן לכהן אבל בבית ישראל
לכהן רבי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה
ואמר רבא מחלוקת בארוסה אבל בנשואה
דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה תניא
נמי הכי רבי שרפון אומר נותנין לה הכל
תרומה ר"ע אומר "מחצה חולין ומחצה
תרומה, במה דברים אמורים בבית כהן לכהן
אבל בת ישראל לכהן רבי הכל מחצה
חולין ומחצה תרומה, במה דברים אמורים
חולין ומחצה תרומה, רבי יהודה בן בתירא
אומר נותנין לה שתי ידות של תרומה ואחת
של חולין רבי יהודה אומר נותן לה הכל
תרומה והיא מוכרת ולוקחת בדמים חולין
רבן שמעון בן גמליאל אומר כל מקום
שהנכרת תרומה - נותנין לה בפלים בחולין
מאי בנייהיה? איכא בנייהיה מירחא : היבם
וקיימינו מאביל בתרומה: מאי מעמא *קנין
כספא אמר רחמנא והאי קנין דאחיו הוא :
עשרתו ששה חדשים בפני הבעל : השואה
בפני הבעל אמרת לא, בפני היבם מיבייא?
*ווי ואין צריך לומר זו תני : זו משנה
ראשונה בוי : מאי מעמא אמר עולא ואיתומא
רב שמואל בר יהודה משום סימפון,
בשכר רבא לעולם (כ"ט) **בשכר רבא**
כ"ס בבית אביה ובתרייהא משום סימפון
אלא

(צ"ב דף נ"ג) צפרקן (שם הגיעו לאו משום דרובא הכי איתנהו
וש"ל לחולין צבר רובא ומאי צפרקן דלמח' העוליא מחבירו עליו
הראיה אלמח מיירי שהלוקח מוחזק : **ואפ"ר** כולן צפני הבעל
חוץ מיום אחד אינה אוכלת - פירש בקונטרס דהוא הדין אפילו כולס
צפני הבעל לא אוכלת משמה דקנין כספו פקע ליה אלא דאי כולן
צפני הבעל הוא אוכלת מיהא בחייו ולר"מ נראה דהך דרשא דררש
במנה קנין כספו אמר רחמנא והאי קנין דלמח' הוא דמסתמא
בעלמח' הוא וכתפרייהא מילל אכלת ולפי משנה ראשונה היכא ואכלת
בחי הבעל אוכלת נמי בזיקת היבם מודקתי ואפי' כולס צפני הבעל
חוץ מיום אחד משמע הא כולן צפני הבעל אוכלת ועוד דתקן צפרקן
בסנה משנה ירושלמית הגיע זמן ולא נשאו או שמחו בעליהן אוכלת
משלו ואוכלת בתרומה משמעו כשמו בעליהן שהיבם מחליטן בלא ביהא דמגעת זמן דמיירי בלא נשאו דאי אמר ביאה פשיטא דאשמו
גמורה היא ועוד מביא ראייה מדתניא כדמספתא זו משנה ראשונה רבותיה אמרו און האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ולא יבימה
עד שתיבעל והיע טעמא דמשנה ראשונה דכפלה אכלת דהא איכא למישח לסימטון ולשמה תסקה דהא כיון דלא
הגיע זמן בחיי הבעל לא צדק לה דאית חייב במוותיה אלא ח"כ עמד בדיון וברח כדלמרינן בהותין (יבמות דף מה) ולא מייחד לה דוכתא
וטעמא משום שאין דרך לאמר אלא מיד הוא רגיל או לחלוט או לייבם נכך לא תקע לה מויתת מייבם כמו שתקע מויתת בהגעת זמן דבעל
אבל כשאכלת בחיי הבעל מו ליכא למישח לסימטון ולשמה תסקה נמי ליכא למישח לסימטון דהגיע זמן מייחד לה דוכתא ואם מקומה וחי'
אוכלת סם בכל שעה וחנה וזה ממקומה וחי' ומאחר דמלאווייהא אכלת כשכפלה מן הגשוואן למה אסורה למשנה לתרומה עד שתיבעל
הא ליכא למישח לסימטון שכבר נבדקה בדיקת פנים ויש לומר דמאחר שאסרה ארובה שהגיע זמנה אסרו נמי צבימה משום דמיתולב' בה
ששמיין זמן כניסתו לאלתר אבל ק"ק' ח' שתיבא יבמה קנין כספו דיבם הא דקאמר צבימה צפרק אלמנה (דף פו. וסג) גבי הא דתקן היבם
פוסל וחי' מחליף או צמ כהן לישאלא הא פוסל לה וסבה אל בית אביה כו' ה"ל למימד דהא קנייה דקאמר החס גבי אירוסין ויש לומר
דוסבה אל בית אביה אחא לייפסל בה כהן לישאלא למימד הא מעיקרא לא אוכלת דלמרי החס (דף סח.) ח"כ לא חייבת לשומרת
יבם אלא הכי קאמר וסבה כתיב כלומר דווקא חותה ששבה אל בית אביה אכלת זאת שזוקקה ליבם אינה שבה שהרי חתונה כאלו קטייה ליה
השתא צפני הבעל אסרת לא צפני הבעל מייבעי - ה"ג [לח'] זו אף זו אפי' לא מייבעי אינה שבה וסבה כאלו קטייה ליה
היבם דלא אכלת אלא אפילו כולס צפני הבעל חוץ מיום אחד לא אוכלת וכן מוכחי ציושאלא דמפרש כולה מתחיתין [בבא'] זו אף זו :
מאי

ג"י נשל
צ"י נשל דף ס ט
על המשנה

חוספות ר"ד

וחס דוכתא מייחד לה.
פי' שאמר שהוא זון אחת
חסידי מרימה מבית
אביה וס' י' ח' ד'
לה סקס שלא תפסיד
מוותיה פי' כי דיבם
דלא ליטל איש בהרה
ר"מ אסרו וכו' אמר רבא
מחלוקת בבית כהן לכהן
אבל בת ישראל לכהן
דברי הכל מחצה חולין
ומחצה תרומה פי' בת
כהן אמ' חספא יחליף
לה אביה חולין בתרומה
וחיאי לה. ולא תפסיד
לפניה כלהים כול'
ולקחת חולין כיוצא
אבל בת ישראל לכהן
אין פי' שחליף להם
וינשפך למכור להם
בוול הלכך נותנים לה
מחצה חולין ואמרי אבי
מחלוקת בארוסת פי'
ובת כהן' אבל בנשואה
ד"ה מחצה חולין ומחצה

חרוסת : היבם אינו מאביל בתרומה והאי קנין דאחיו הוא פי' והלכך אין לו כח להאכילה בנינו אך אם אכלה בחיי הבעל אוכלת דיבם במקום בעל קאי כאלו ונמא
כלס בפני הבעל חוץ מיום א אמרת לא אכלת כלן בפני היבם דע"י אין לה לאכול לא קניט הוא לא מייבעי וו ואפי' זו קתני וו פסנה ראשונה וכו'. תניא בתוספתא ולא יבימה עד שחבשעל פי' וו רבין שאמר תרועע זמן ולא
נשאו שריא אוכלת בתרומה דאי משנה ראשונה אבל ב"ד של אחיהם אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה וכן היבמה עד שחבשעל ואפי' דאכלת בחיי בעלה ס' אמר עולא ואיתומא ר"ש ב"י שטות
סימפון

אף על פי פרק חמישי כתובות

גה א מיי פ"ז מה"ל
ע"כ ה"ל ד י"ט
מה"ל מלח וזה פ"ו
ו סמ"ע פ"ז ט"ז
חמ"ס פ"ז ט"ז

שדרה זו שמכנתו לך לכאפרנה מן חוקים
מושכנתה אינו יכול להקדים דלון כהלקדש
בכפל כח המלוה שהיא ממושכנת בידו
ומיהא דלמרי' בסוף אוזוהי ע"כ (ב"מ ע"ג)

רב מרי בר רחל משקן ליה עובד
כוכבים כהוא ביחא זול עובד
כוכבים זכיה לרבא ע"כ רבימר

לא דמיא אלא לסא - לא דמי לשה או שמכנתו לך
שדרה זו שמכנתו לך בידו לפדותה ולהקדישה עכ"פ
קדושה - דהא עלו היא דמופת פ"ז גי' קדושת מוצה
מלון לון פ"ז ח"א ע"כ ר"י רמ"א

על ארס אחד וכיון דקדושת הגוף
הוא מופקע מידו עטור שיהיה
מאובדט נבעל וימיל ולקמן פ"ד
ח"ב מלי איריא שמו' יגרסנה מהשחא
חייל: הקדש - כגון שטיעבד שזרו
לבעל חוב וזמר והקדישו מפקיע
עטור המלוה וגובה חובו ממקום
אחר וזה קרן לקרן ואינו גזול דלא
היה קני ליה אלא לגבינה בעלמא
ודוקא קדושת הגוף אכל קדושת דמיס
בדק הבית לא מפקיע עטור
כדתינ בערכי (דף ע"ג) מופקע ע"ד
דינן ופודה רח הנכסים הללו כ' -

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

ע"ד מופקע ע"ד
נשין כ' מה דמיס פ"ז

מציאת האשה פרק ששי כתובות

יו א ב ג ד ה ו ז ח ט י יב יג יד טו טז טז יח יט כ כב כג כד כה כז כח כט ל לז לו לט לך לט

ותביא יש לו ואינו רואה להספרים
אין מקוקן לו . הגי חכמים
הס ר"ש דלעילוי"ת והא לית ליה לר'
במסכת ראש השנה (דף ת.) ועוד הא
דרשין ברקא אלו מליאות (כ"ט דף
לא) הקסוקים השב מצד חפי' מהא
פעמים אטו כולה דלא כר"ש ואומר
ר"י דלא היכא ליהא למידרש דרשין
ולא אמרין דברה טורס כלשון בני
אדם אלא הכא דלא מסתבר ליה
למודרש כרבנן דקרא משמע דבאין לו
מיידי כדקבין די מחסורו*
דכתב הוא מולת - רבנו
תנצל גרים מולת בלא
א"ף לשון וילת אש בציון (מכה ד) :
בטלי

שבאו לינשא משנין את היתומות ואחר כך
משיאין את היתום מפני שבוששתה של אשה
מבכה משל איש; **תדר** ייתום שבא לישא
שוכרין לו בית ומציעין לו מטה וכל כלי
תשמישו, ואחר כך משיאין לו אשה שנאמר
די כחסורו אשר יחסר לו: **די מחסורו** זה
הבית אשר יחסר זה מטה ושלחן לו זו אשה
וכן הוא אומר **אעשה לו עור כנגדו**; **תנן**
רבנן **די מחסורו** אחיה מצווה עליו לפרנסו
וזאי אחיה מצווה עליו לעשרו **אשר יחסר לו**
אפילו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו
אמרו עליו על הלל הזקן שלקח לעני בן
טובים אחד סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ
לפניו, **ופעם אחת לא מצא עבד לרוץ לפניו**
ורץ לפניו שלשה ביילין; **תנן רבנן** **אעשה**

לוי משלו; ואינו רואה להספרים. משל
דקה: יש לו ואינו רואה להספרים.
משלו אלא משל דקה ומסבף עלמו
ברעב: **שפוט דפטו עליו** . יגבה
לבו לומר דעתם לחזור ולגבות הימני
הואיל ותכוננו משכון אין זו אלא
כלו לומר דעתם לחזור ולגבות הימני
משכון וחס יחמרו טול בלא משכון :
לוי גולה יגורא דרשא . חור שבפתק וליך
לוי סוכב זו : ספוט יומא . אחו
היום שנתן העני לבו לדעת מי יתנס
לו : כיון דחוט . העני : **אנא שביחול**
בגו ביחול . וענימין מולאין אחו
לפיכך זכות גדול : **ומבכשל בנייח**
הגאחי מוזוגת שלי מולקת ליס
ובשר ומלח אכל אתה טון מטוח
לעניים והס טורחים וקופים כטורה :
מאי כולי סאי . למח להס לכרוח ולכנס
לחטור : **פול מוללם** . והיא שנתה
וגו אפי' שבתה לישקף לא גילתה
הדבר אלא חס כן יגלה הוא ואס לא
יגלה כפרס : **עייניסו** . כפליכו :
סאינקי . שס מקוס : **יוולא קלני** .
זידה קלה הכימני לדרך רחוקה
שאי יולא לה : **ומלני פיניס** . ומטה
עינו כלפי אחוריו לראות שלא
יבא רמאי ויחידה עשעה עלמו
לעני, והעניים ביום ומתירי חותם :
בטלי

ג' מצווה
33 דקה

ע' ע' ח' ט' י' יב' יג' יד' טו' טז' טז' יח' יט' כ' כב' כג' כד' כה' כז' כח' כט' ל' לז' לו' לט' לך' לט'

תוספות ר"ד
שחיב בצעות ודיק
נמי דקתינן בחיות
אמר אינו קדם אלא
במקום שאין לו חיות
במקום אחר אכל
במקום שיהא לחרו
האשה קדמת : ח'ד
יתום ויתומה ש באו
לרעא שמיאים את
היתום והיתומה אחרי
מפני שבשעתו של איש
מורה משל איש ח'ד
יתום שבא לישא שוכרים
לו בית ומציעים לו פתח
ולכלכלי תשמישו ואח"כ
משיאין לו שנאמר די
מחסורו אשר יחסר (ל'
כמה ורש"ן) לו זו אשה
וכה"א אשר לו ז' עור
כנגדו ח'ד די מחסורו
אחיה מצווה עליו לפרנסו
אשר יחסר לו אפילו
סוס לרכוב ועבד לרוץ
לפניו מעשה בחל הזקן
שלקח לעני בן טובים
סוס לרכוב עליו ועבד
לרוץ לפניו פעם אחת
לא מצא עבד לרוץ לפניו
ורץ לפניו שלשה ית'ר
אין
לוי מולת
א"ף לשון
ויילת אש
בציון (מכה
ד) : בטלי

ג' מצווה
33 דקה
מסורת הש"ס
ה' ד' ג' ב' א'

ג' מצווה
33 דקה
מסורת הש"ס
ה' ד' ג' ב' א'

ג' מצווה
33 דקה
מסורת הש"ס
ה' ד' ג' ב' א'

ג' מצווה
33 דקה
מסורת הש"ס
ה' ד' ג' ב' א'

ג' מצווה
33 דקה
מסורת הש"ס
ה' ד' ג' ב' א'

מסורת הש"ס

ה' ד' ג' ב' א'

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

מסורת הש"ס

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

דקדקי ילקח בהם קרקע אין קנין אלא דבר שזגזג מחליף אלא

דבקעת חיזי ופ"ל לא קשה מידי לפי ר"ח הא דאמר ר"ז פירא

ולד כהמה מלוג... משלם השלומי בבל... רבין רבנא

קנה כמה קרי פירא דרין פירות עליו... כמות שהפירות ימכרו וילקח בהן קרקע

[כ"ט סע.]

[כ"ט סע.]

[כ"ט סע.]

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

תוספות ר"ד

אם לא היה בה פירות... אלהי רובה היה יפה... עשוי עם אלו הפירות

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הנהגה כ"ט סע... רבין רבנא... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע... הנהגה כ"ט סע

[נימח ס:]

[נימח ס:]

[נימח ס:]

[נימח ס:]

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

הוא כ"ט סע... ח"ט ט"ז סע

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

פ

עין משפט
נר מצודה
ד"א ב"ב פ"ג הל'
ח' ט"ו
ג"פ
ט"ו פ"ג
ט"ז פ"ג
ט"ח פ"ג
ט"ט פ"ג
כ"ג פ"ג
כ"ד פ"ג
כ"ה פ"ג
כ"ו פ"ג
כ"ז פ"ג
כ"ח פ"ג
כ"ט פ"ג

כ"י אכל אמר אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...
האשה שנפלה...

רבי אבא אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
רבי אבא אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...

יורה דאמר רב ירמיה...
רבי אבהו אמר רב ירמיה...
רבי אבהו אמר רב ירמיה...

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

[עין משפט עין חזק]

כ"ד לו ע"ט

כ"ה לו...
כ"ו לו...

[עין משפט]

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

[עין משפט עין חזק]

[עין משפט עין חזק]

[עין משפט עין חזק]

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

רבי אבהו אמר בי רב אפי' שיגרע דתמרי...
האשה שנפלה...

[עין משפט עין חזק]

כ"ד לו ע"ט

כ"ה לו...
כ"ו לו...

[עין משפט עין חזק]

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

[עין משפט עין חזק]

[עין משפט עין חזק]

[עין משפט עין חזק]

תת נושא
מטה טל גדול
מטה טל אגון
מטה טל אגון
מטה טל אגון

הגדה הבר'
הגדה הבר'
הגדה הבר'
הגדה הבר'
הגדה הבר'

האם דין יכול לחזור
קרקע מלוך טל אגון
למחר לפירות

[עין משפט עין חזק]

[עין משפט עין חזק]

[עין משפט עין חזק]

אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...
אמר רב אבהו...

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

לב א מוי' כ"כ מל' אבות ה' י' סג' עשין נח עושיע' אה'י' ס' קסה סעף ג' : לב ג מיי' ט' ס' הלכה י' עושיע' ט' ס' ט' :

כל שכן דהוה ליה חיבה דאמר לה עיניך נחת בגירושין ובמיתה לך נראה לר"י לפרש מקחו בטל משמע טריפה וג' שדות לאו למטועי שאר נכסים אלא חפ"י ג' שדות מקחו קיים עד שעת טריפה א' ויש ליישב פי' הקונטרס דמקחו בטל משמע דנטל לאחזר ובחוקת הבנים (כ"ב י' וס') ה"ס למטועי מאי דלא מני' לחמרה נחת רוח עשירי לבטלי חלימא למטועי שאר נכסים דלא תטרקו לגמרי כל שכן דהויה לה חיבה והא דלא קאמר למטועי שאר נכסים דאין מקחו בטל לאחזר דמילתא דפשיטא הוא דאין מקחו בטל אלא באוקון ג' שדות דהא כל ארס מוכר קרקעות המשועבדות וממילא ידענא דווקא בצותן שלש שדות קמיי דמקחו בטל ומשום למטועי שאר נכסים דאין מקחו בטל לא חאמר ליה לאוקומא בצותן ג' שדות אבל קסה לרשב"א דהויה מני' למימר דפשיטא ליה דבשאר נכסים אין מקחו בטל הא מקמי דמוקמינן לה החס בצותן ג' שדות לא חלוו גבחה והחזירה לו :

ורמעימין - פירוט דלא חסקת לחעטך טעמא דחיבה לחבדה ממתני' דמשמע הכי לא יאמר לה הכי כבוכחך מונחה על השלחן כדי למכור השאר אלא כל נכסיו אחריו לכתובתה וחיובי יכול למכור שום דבר :

אלא - עלה טובה קמשמע לן . פי' בקונטרס שמה יאבדו המטלטלין ומגלגלה שאל כתיבה ולר"י לכתוב כתובה אחרת וזה אינו אלא לה אשתו דמתי' אבדו לחדם להאבות אחא שעה אחת בלא כתובה ונראה לר"י ענה טובה שלא תהא קלה בעיניו להויה ולרשב"א נראה דגבי אשתו הויה עלה טובה שאם ייחד לה מטלטלין לא יוכל להויה לך טוב לו שיהו כל נכסיו אחריו לכתובה ויזיל הכל ולכסוף דמסיק טעמא דרבי אבה משום חיבה הויה טעמא דמתני' מני' משום חיבה בן ציבמתו בין באשתו לר"י יאמר הואיל וחל"י ורש החוקי' . וחל"י ולמחול לנפשיה ויהא אחר' המוכר שטר חוב לחבדו וחזר ומחלו ממול וחפ"י יורש מוחל וי"ל דשאלתי הבה דאית יורש אלא מכחה אי נמי כר' מאיר דדאין דינא דגרמי ומגבי ביה דמי שטרך מעניא כדאמר' לקמן (דף טו.) :

תוספות ר"ר
ואין לה אלא שיעבור לפי חוק התקנות אם לא תמצא בני דורי: הריא נבדא דנפלה ליה יביחא במופבדיחא בעא אחרת לטופלא מניה ביטא אל' מה דעתך פושט' נכסי בניבטי פליגא ד' פי' וקט מירד שיהאשק' עמו אבד ר"י כיון אבדו רבנן לא לויבן אי זבין לא היו זבניה ובניא' דהניא מי שמת והניח שטרות וביהוינח נכסי' קב' פנה או"פ שאין כתיבה אלא פנה לא יסבור שכל נכסיו אחריו לכתובתה' . פי' קשה רלוויבניה קייא קשה אין יכול למכור ומה שחשש קנין לחוקק עם ארזי קנינא פבל שאין חסדים בירושא אלא בירוש' דיבמת:

ולעטעמין . דלמרת טעמא משום ללא יתנה כתובה לגבות מתי' אמאי מהדרת אר' אבה לאו כוונתו מברייתא ארובי' ממתני': ומשני ממתני' לא מוהיבנא דמתני' חיבה לטעמי' דלאו דינא קמיי אלא עלה טובה שלא תאבד כתובה: על פסולתן . הן מעות שהיא משתמט ביהן אם הוא שולמי: הכי נמי דלא

ואי סלקא דעתין נתנה כתובה לגבות מתי' נייחד לה שיעור כתובה והשאר לויבין - רמעימין ולוחבה ממתני' לא יאמר לה הרי כתובתיך מונחת לך על השלחן אלא כל נכסיו אחריו לכתובתה אלא עצה טובה קא משמע לן דאי לא חימא הכי סיפא דקמיי וכן לא יאמר אדם לאשתו הרי כתובתיך מונחת לך על השלחן אלא כל נכסיו אחריו לכתובת אשתו אי בעי ליה לזבניה הבה נמי דלא מצי מובין אלא עצה טובה קמשמע לן הבה נמי עצה טובה קמ"ל אלא דר' אבה קשיא: דהרי כתיב לא קשיא, משום אביה והוא גברא דנפלה ליה יבמה, כדמברייתא, בעי אחרת למפסלה לה בנשיא מניה, אל' מאי דעתך, משום נכסי, אנה נכסי פליגא לך, אבד רב יוסף כיון דאמר רבנן לא לויבין אע"ג דובין לא הוה זביניה וביני דתניא מי שמת והניח שומרת יבם והניח נכסים במאה מנה אף על פי שכתובתה אינה אלא מנה לא ימכור שכל נכסיו אחריו לכתובת אשתו אביי וכל דהכי דאמר רבנן לויבין אע"ג דובין לא הוה זביניה וביני והתנן בביית שמאי אומרים דמכור רביה דהלל אומרים לא תמכור אלו ואלו בדרים שאם מכתה ונתנה קיים אלהיה לקמיה דר' חנינא בר פפי, ושלחה כדבר' יוסף, אמר אביי אמור ר' חנינא בר פפי כ"כ'י תלה לה שלחה לקמיה דרב מנומי בריה דרב נחמי, ושלחה דר' אבה, ואי אמר בה רב יוסף מעמא ארינא שלחו לי' אבה רב יוסף דה ואשבה דתניא דר' שויה נשיה בארוזי וכת' והניח שומרת יבם לא אמר' הואיל ושאני יורש, והוקת' אלא מצינאין מיבם וקח בתן קרקע והוא אובל פירות' אביי דלמא דמכא ליה עבדו ליה אלהיה ויהא עבדו ואת אמרת דמכא ליה עבדו ליה קמיה שלחה קמיה דרב מנומי בריה דרב נחמי אמר להו דבי אמר רב יוסף בר מנומי אמר רב נחמן ו' יאונה משנה, מאי מעמא אלהיה משום דהוה מלמלי לכתובה לא משעבדי, דלמא רבי מאיר, הוא דאמר מלמלי משעבדי לכתובה ואלא משום דאמר לה אלהיה לאו כדבריה דרבי אבה דלמא

מסנה היא: אלה . להכי אינה משנה וטעמא דהיה ג' ששנה משום דמני' חמר' לה' לאו בעלת דברים דידי' חמך לא לוי' אלא מאחי' . דלמא

[לקמן זו: א. גיטין כ"ב כ"ב כה טע. קת. קב ע"ש מילין קל: עירובין ט.]

[ר"י נפ"ס דיבמות כ.]

[על עת.]

[עירובין ט.]

גרות מדר"ב
רשב"ורן
[א] וחס' ד"ס (ב"ע) מדרסא בנב וט' ויש ליישב פי' הקונטרס . ט' גיטין דף מה ע"כ ט"ר ס' ויש גיטין וט' עד סוף הדבורות וק' :

אגב
= ט' גימ' [הכוח] = גמ' דמקור ט' "פ"י טע"ד נוסח" אורג' אנט"ס

[דיבמות ט' קדושין סז:]

מסנה היא: אלה . להכי אינה משנה וטעמא דהיה ג' ששנה משום דמני' חמר' לה' לאו בעלת דברים דידי' חמך לא לוי' אלא מאחי' . דלמא כל כך קשיא לה הרבה מנכסי בעלה הראשון שחטול כתובה מהן ולא יהיו יראין הלוקוחות שחטרוף מהם ואם תאמר וימנא נמי שלא יהיה מכר מהאם משום דטבא ליה עבדו ליה וי"ל דמשום טובתו לא נפסד ללקוחות : ר"י מאיר הוא דאמר למטלטלין משעבדי לכתובה . אומר ר"ת דלא חמר ר"מ לגבות מימיה אלא דוקא מימיה ויבם במקום אחיו קאי והוי כמו מיניה וכן משמע בבבא דובין דבמניה פליגי וליכא למימר דלר"מ [מטלטלין] דימני נמי משעבדי לכתובה ובמקרקעי דמי דא"כ אפי' לית לן דרבי נתן דין הוא שהגבה ממש כאילו הוה מקרקעי ועוד דהשתא מלוה דעדיפא דמורו רבנן דגבי מימיה אפילו מגלמא דעל כהניא מודה ר"מ דמטלטלין דימני לא משעבדי ליה כתובה דגריעא דלרבנן אפילו מטלטלין דידיה לא משעבדי ליה מטלטלין ואל"ה דבפרק שאין על האטובה (יבמות דף טו) טעמא דמשעבדי לכתובה הא אפילו משעבדי דימני לא גביא כדפרשיות (ב' כ"ס מטלטלין דמקבל מתנה דאליב טפי כדמשמע ביש טולין (כ"ב דף קג) דייק השתא בירוסה דאורייתא אלמנא ניוונת מתנה שכיב מרע דרבנן לא כל שכן משמע אבל מהגת בריא דהויה דאורייתא אינה ניוונת אלמא גריעא ירושה ממתנה בריא וי"ל דהויה דיבמות איירי במתנה שכיב מרע דגריעא מירוסה :

מהו דמימא מלוה דרמא רחמנא עליה עבדה כו'. הא פשיטא דכשבימא מותר לבה עליה בלוט הרבה כמו שילדה ולית לן למימר מלוה דרמא רחמנא עליה עבדה בביאה ראשונה דכפרא הוא דלא אחר רחמנא ויבמה כדי לגרסה ולאחר אבל בנשיא אחרת אימא חיקוס בנשואי אשה אח: **התם** הוא דלא כתב לה דנקלא כו'. מותר פירוש הקותרים משמע דבאשרו כיון שכתב לה אם יאברו חיוב לשלם והוא חמינא דיכול לייחד קא משמע לן דאפילו הכי אינו יכול לייחד דכיון דסבורא ליתא לה לא סמכה דעמה אל"ג דלית לה היא בעלתא בעליתא טעם דמוכח בלע"פ (עיל 97 טו: ופס) וקשה לרשב"א דמשמע בריש אל"פ (טס 97 יח:) דבאשרו כשמייד לה מוטלתא סתמא אין אמרינן עליו אל"ג דכתב לה דנקלא גבי און עושין כתובת אשה מוטלתא בשלם קיבל עליו אמרינן ועוד הקשה דמה מפרשת יבמות כשמייד לה דכי היכי דבאשרו קאמר כשייחד לה סתם וגאבדו חיוב לשלם יבמות נמי כשייחד לה סתם וגאבדו חוררת על נכסי בעלה הראשון דאמרינן כתובתא עליהם ודיכתיב יתק פירש סתם הוא דלא כתב לה כלאמר אזי לא תגא אלך רישא הוא חמינא דטעמא דכרעין למימר לקמן דלא ייחד לה יבמה כדי למכור שאר נכסיה דלית יכול למכרם כיון דלא לומר שלא יוכל למכור מהאי טעמא דהא כתב לה דנקלא:

יבמות גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

* ויבמה גי' פס. [עיל ג:]
קדושין ב'

נעשים בלשמו. דכתיב לאשה קרא יתירא: אשה פקדו לו. ליבם זה מן השמים און עליו לכבוד לה שטר יתיראון: מאי וכן לא יאמר. פשיטא מי גריעה אשמו מיבמות: ספס הוא. גבי יבמות קאמרין שלא יחד לה מעות לפני שולחנו: דלא כחב לה. כתובה הוא יבם חורה אור

מהו דתימא מצוה דרמא רחמנא עליה עבדה והשתא חיקוס עליה באיסור אשת אחקא משמע לן ואימא הבי נמי אמר קרא ולקחה דכתיב לו לאשה" כיון שלקחה נעשית כאשתו: בלבד שתהא כתובהה על נכסי בעלה הראשון: מאי מעמא? אשה הקנו לו מן השמים: ואי לית לה מראשון אית לה משני כדי שלא תהא סלה ביעיניו להוויאה: לא יאמר לה דדי כתובתיך? מאי זכי' מהו דתימא הכח הוא דלא כתב לה דנקלא אימא סמכה דעתה כתיב: גרשה אין לה אלא כתובתה: גרשה אין לה משמע לן כדב"ר אבא: החזירה הרי היא ככל הגשים ואין לה אלא כתובתה: החזירה מאי קא משמע לן תניא *המגרש את האשה ומוחזירה על מצת כתובה ראשונה מחזירנה מהו דתימא אשתו הוא דאיהו כתב לה כתובה מיניה אבל יבמתו דלא איהו כתב לה ה"כ דה"ל דגרשה ואחרת אימא כתובתה מיניה, קא משמע לן: אמר רב יהודה בראשונה היו כותבין לכתולה מאחים ולא כותבנה מנה והיו מוקיני ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שמש *ותיקון כל נכסיה אחרין לכתובתה' תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לכתולה מאחים ולא כותבנה מנה והיו מוקיני ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שמש *ותיקון כל נכסיה אחרין לכתובתה' תניא נמי הכי

בהחלה היו כותבין לכתולה מאחים ולא כותבנה מנה והיו מוקיני ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שמש *ותיקון כל נכסיה אחרין לכתובתה' תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לכתולה מאחים ולא כותבנה מנה והיו מוקיני ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שמש *ותיקון כל נכסיה אחרין לכתובתה' תניא נמי הכי

הדרן עלך האשה

בתחלה היו כותבין לכתולה מאחים כו'. פירוש היו מייחידים לה כתובה ולא היה אמרינן הכתובה על כל הנכסים אס יאברו אלו המעות והיו מוקיני ולא היו נושאין נשים שלא היו רוטות לנשא שהיו יראות שמא יעשו הורשין אוחס מעות שימרו לה לכתובתה התקינו שהיו מייחזין אותה בבית אשה כיון דכתיב ומה שלא תיקנו מחלה ליתן ליה אוסן מעות כמו מעות שמוך כשהיו עושין מהן קלותו הויה כקלותו ומה שלא תיקנו מחלה ליתן ליה אוסן מעות כמו עתה תעשו ימיו און כל כך המעות בשרותה כמו הקלותו שמוך בהם חפליה והם כל שעה אלהה ולא היו הורשין יכוילן להגעינם כמו המעות ואפילו היו יכוילן להגעינם כמו המעות איך ראשין דכשרואין אותן ניכר לכל שהוא שלה וכן פירש ר"ח שהיו נשואים לה ועדיין כשהיה כותבין לה לכתולה לא היה מייחזין לה שפועמיים כשהיה דחוק למעות היה מפיסה ומלוה לו והוא משלם לה אבל עכשו אינם בשרותה ולא היה נהגה מהם כלל התקינו שהיו מייחזין אותם בבית חמה והיתה עושה מהן קלותו וכשהיה דחוק למעות ביותר היתה משלמת לו למשכנם ועדיין כיון שלא היה אלא ריוח מועט כשכועם הרבה אומר לה קלי כותבתי ולא עד שבא שמעון בן שמש ותיקון כל נכסיה אחרין ולא היה מייחזר לה כלום וסמוכה על כל נכסיה הרבה אומר לה קלי קשה עליו להוליא מעות וליתן לה: **עבידו** של נחשת גרסינן. שנותנין בו ענבים ומוליכין למערתא ודוגמתו בפרק אריות נשך (ג"מ 97 עב:) ועל הענין של ענבים כן נראה לרבינו חס:

הדרן עלך האשה

[מקור פירוש רש"י מוכח דלא היה נגרסם שלשה חזנות הללו על תמוני נרלים וע"פ חס' ד"ס בע"פ]

חוספות ר"ד
מהו דתימא מצוה דרמא רחמנא עליה עבדה ויהוה רחמנו עבד היבם עליה השתא באיסור אשת אח קלא ויאמר הי' א"ק ולקחה לו לאשה כיון שלקחה נעשית כאשתו ע"י ב"פ התקין: ובלבד שתהא רבי' מ"ס אשה הקנו לו מן השמים ואין עליו לכתוב לה כתובה ואי לית לה מראשון הקנו לה כתובה כיון דאיהו חתונה יתק פירש סתם הוא דלא כתב לה כלאמר אזי לא תגא אלך רישא הוא חמינא דטעמא דכרעין למימר לקמן דלא ייחד לה יבמה כדי למכור שאר נכסיה דלית יכול למכרם כיון דלא לומר שלא יוכל למכור מהאי טעמא דהא כתב לה דנקלא:

קא משמע לן כרבי אבא שאינו יכול למכור נכסיה אחוה כלא ואל"ת והא מרישא שמעינן לה דמתן הויא אחוה מעות ילקח כפי קרקע כו' וכיון דלריד לקנות אס כן אי אפשר לו למכור וי"ל דמישא ה"ל דוקא כגד כתובתה אבל כל הנכסים לא קמ"ל ממנה חוץ ליה **אבר** יבמות דלא איהו כתב לה דהא ולא ליתני ההיא דלקמן דלשמו טעמי' מק"ל יבמותו וי"ל דשמה הוא חמינא סכרל איפכא:

בתחלה היו כותבין לכתולה מאחים כו'. פירוש היו מייחידים לה כתובה ולא היה אמרינן הכתובה על כל הנכסים אס יאברו אלו המעות והיו מוקיני ולא היו נושאין נשים שלא היו רוטות לנשא שהיו יראות שמא יעשו הורשין אוחס מעות שימרו לה לכתובתה התקינו שהיו מייחזין אותה בבית אשה כיון דכתיב ומה שלא תיקנו מחלה ליתן ליה אוסן מעות כמו מעות שמוך כשהיו עושין מהן קלותו הויה כקלותו ומה שלא תיקנו מחלה ליתן ליה אוסן מעות כמו עתה תעשו ימיו און כל כך המעות בשרותה כמו הקלותו שמוך בהם חפליה והם כל שעה אלהה ולא היו הורשין יכוילן להגעינם כמו המעות ואפילו היו יכוילן להגעינם כמו המעות איך ראשין דכשרואין אותן ניכר לכל שהוא שלה וכן פירש ר"ח שהיו נשואים לה ועדיין כשהיה כותבין לה לכתולה לא היה מייחזין לה שפועמיים כשהיה דחוק למעות היה מפיסה ומלוה לו והוא משלם לה אבל עכשו אינם בשרותה ולא היה נהגה מהם כלל התקינו שהיו מייחזין אותם בבית חמה והיתה עושה מהן קלותו וכשהיה דחוק למעות ביותר היתה משלמת לו למשכנם ועדיין כיון שלא היה אלא ריוח מועט כשכועם הרבה אומר לה קלי כותבתי ולא עד שבא שמעון בן שמש ותיקון כל נכסיה אחרין ולא היה מייחזר לה כלום וסמוכה על כל נכסיה הרבה אומר לה קלי קשה עליו להוליא מעות וליתן לה: **עבידו** של נחשת גרסינן. שנותנין בו ענבים ומוליכין למערתא ודוגמתו בפרק אריות נשך (ג"מ 97 עב:) ועל הענין של ענבים כן נראה לרבינו חס:

הדרן עלך האשה

דכיון שלא היה חתונה כשהיה נשואים נשים בלוטא דמי לכל מילי ומפני זה מוקיני ולא היו נושאים נשים עד שבא שמעון בן שמש ותיקון כל נכסיה אחרין לכתובתה' תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לכתולה מאחים ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שמש ותיקון כל נכסיה אחרין לכתובתה' תניא נמי הכי

הכותב לאשתו

פרק תשעי כתובות

פה

עין משפט
גרי מצוה

לא קנס : ללא כל כתיבה לכתוב זה כדי לכותב את זה : הפסוק אינו :
שאלה הם נקיים בו מעות : **פגלת פגותי** - מנהיגה בעוגין שלה שקרין
ריי"מ"ג : כגון כגון נקטת בספרה ולריב"ה : כגון כגון ויראלו המלומים (ו' 6) :
אנא קנינא כולס - הנהגתי כדרכה משל חבירי : **פטריותא דנשרא** -

אית לך סהדי דתבעיתוהו מחיים. ואל"ה וחמלי לריבא סהדי דימניא
לדידה במינו דלי בעינא אמרה לקוחין סן בדי לריבא דקיי"ל
לחין וכוונות נקטת בספרה ולריב"ה : כגון כגון ויראלו המלומים (ו' 6) :
הכותב חלל נקטת הגייר קני בלא שטר האילן והיא מוחזקת בו והך

לא קנה, הפסוק איננו : **רב פפא מיבמח**
מלווה רב הונא ברית דרב יהושע במחמה לה
*באשלא מר אמר אנא קנינא לה לכולהו מר
אמר אנא קנינא לה לכולהו פגע ברו רב פנחס
בר אמר אמר להו : *רב ושמואל דאמרי
תריירו והוא שצבורין ומנחין ברה"ד (אמר)
(להו) אנן נמי מרדיפותא דגורא תפיסנא, אתו
לקמיה דרבא אמר להו *קאן חזירו משדה
גרימי *דיאנשי-הבי *אמר רב נחמן והוא
שחפסה מחיים *אמר רב רבי אבהו
הו מסך ביה ווי *הווא שדרניה ביד
תמא ברית דרבה בר אבהו *אמר רב
אמר להו רבי לי שמרא אמרו לי סמרא
גיהוהא אתא לקביה רבי אבהו אל אית לך
סהדי דפרעיתיהו רבי *אמר רבי אבהו ליה
(א) מינו דיכולין לומר לא היו דברים מעולם
ויבולין נמי למימר 'סימרא' ניהו, לענין שלבנו
שלמי מאי אמר רב אשי חיינן אי א"ל ישקול
שמרא והב וזו' משלם להו וזו' ישקול שמרא
לא משלם, ולא היא, *בין כך ובין כך משלם
דא"ל *לחוקי שדרתין ולא לעוונות : *גיהוה
איתתא דהוה מפקדיי גבה מלוגא דשמרא, אתו
ורשמי סא חבעי ליה מינה, אמרה להו 'מחיים
תפיסנא להו אתאי לקמי' רב נחמן אמר לה
'אית לך סהדי' דתבעיהו מיניך מחיים ולא
יבית ניהו להו, לא, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ
מיתה' ותפיקה דלאוד מיתה לא כלום, אתא
היא איתתא דאחייבא שבועה כי דינא
דבבא אמרה ליה בת רב חסדא : יענא בה
החשרה אשבעיה, אפכה רבא לשבועה
אשבענדה, וימנין הוה יתבי קמיה רב פפא ורב
אדא בר מתנא איתיה והוא שמרא קביה א"ל
רב פפא ידענא ביה דשמרא פטריה הוא א"ל
'איכא איניש ארדינא בהדי' דמרי' א"ל, לא, א"ל
'אע"ז דאיכא מריעד אחד לאו כלום הוא' א"ל
רב אדא בר מתנא ולא היא רב פפא כבתי רב
חסדא : בת רב חסדא קים לי בבוהמ' לא קים
לי בגוויה, אמר רב פפא השחא דאמר מרי
קים לי בגוויה, מילתא איה כגון אבא מרי
דקם לי בגוויה, קרינא שמרא אפומיה,
קרינא ס"ד *האלא מרענא שמרא אפומיה
היא איתתא דאחייבא שבועה כי דינא
דב ביבי בר אביי אמר להו הווא בע"ד
חיתי וחיטבתע (ה) כתיבא אפשר דמיכסמא
ומוריא אמרה להו כתבו, וכוונתא דבי

לא קנה, הפסוק איננו : **רב פפא מיבמח**
מלווה רב הונא ברית דרב יהושע במחמה לה
*באשלא מר אמר אנא קנינא לה לכולהו מר
אמר אנא קנינא לה לכולהו פגע ברו רב פנחס
בר אמר אמר להו : *רב ושמואל דאמרי
תריירו והוא שצבורין ומנחין ברה"ד (אמר)
(להו) אנן נמי מרדיפותא דגורא תפיסנא, אתו
לקמיה דרבא אמר להו *קאן חזירו משדה
גרימי *דיאנשי-הבי *אמר רב נחמן והוא
שחפסה מחיים *אמר רב רבי אבהו
הו מסך ביה ווי *הווא שדרניה ביד
תמא ברית דרבה בר אבהו *אמר רב
אמר להו רבי לי שמרא אמרו לי סמרא
גיהוהא אתא לקביה רבי אבהו אל אית לך
סהדי דפרעיתיהו רבי *אמר רבי אבהו ליה
(א) מינו דיכולין לומר לא היו דברים מעולם
ויבולין נמי למימר 'סימרא' ניהו, לענין שלבנו
שלמי מאי אמר רב אשי חיינן אי א"ל ישקול
שמרא והב וזו' משלם להו וזו' ישקול שמרא
לא משלם, ולא היא, *בין כך ובין כך משלם
דא"ל *לחוקי שדרתין ולא לעוונות : *גיהוה
איתתא דהוה מפקדיי גבה מלוגא דשמרא, אתו
ורשמי סא חבעי ליה מינה, אמרה להו 'מחיים
תפיסנא להו אתאי לקמי' רב נחמן אמר לה
'אית לך סהדי' דתבעיהו מיניך מחיים ולא
יבית ניהו להו, לא, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ
מיתה' ותפיקה דלאוד מיתה לא כלום, אתא
היא איתתא דאחייבא שבועה כי דינא
דבבא אמרה ליה בת רב חסדא : יענא בה
החשרה אשבעיה, אפכה רבא לשבועה
אשבענדה, וימנין הוה יתבי קמיה רב פפא ורב
אדא בר מתנא איתיה והוא שמרא קביה א"ל
רב פפא ידענא ביה דשמרא פטריה הוא א"ל
'איכא איניש ארדינא בהדי' דמרי' א"ל, לא, א"ל
'אע"ז דאיכא מריעד אחד לאו כלום הוא' א"ל
רב אדא בר מתנא ולא היא רב פפא כבתי רב
חסדא : בת רב חסדא קים לי בבוהמ' לא קים
לי בגוויה, אמר רב פפא השחא דאמר מרי
קים לי בגוויה, מילתא איה כגון אבא מרי
דקם לי בגוויה, קרינא שמרא אפומיה,
קרינא ס"ד *האלא מרענא שמרא אפומיה
היא איתתא דאחייבא שבועה כי דינא
דב ביבי בר אביי אמר להו הווא בע"ד
חיתי וחיטבתע (ה) כתיבא אפשר דמיכסמא
ומוריא אמרה להו כתבו, וכוונתא דבי

לא קנה, הפסוק איננו : **רב פפא מיבמח**
מלווה רב הונא ברית דרב יהושע במחמה לה
*באשלא מר אמר אנא קנינא לה לכולהו מר
אמר אנא קנינא לה לכולהו פגע ברו רב פנחס
בר אמר אמר להו : *רב ושמואל דאמרי
תריירו והוא שצבורין ומנחין ברה"ד (אמר)
(להו) אנן נמי מרדיפותא דגורא תפיסנא, אתו
לקמיה דרבא אמר להו *קאן חזירו משדה
גרימי *דיאנשי-הבי *אמר רב נחמן והוא
שחפסה מחיים *אמר רב רבי אבהו
הו מסך ביה ווי *הווא שדרניה ביד
תמא ברית דרבה בר אבהו *אמר רב
אמר להו רבי לי שמרא אמרו לי סמרא
גיהוהא אתא לקביה רבי אבהו אל אית לך
סהדי דפרעיתיהו רבי *אמר רבי אבהו ליה
(א) מינו דיכולין לומר לא היו דברים מעולם
ויבולין נמי למימר 'סימרא' ניהו, לענין שלבנו
שלמי מאי אמר רב אשי חיינן אי א"ל ישקול
שמרא והב וזו' משלם להו וזו' ישקול שמרא
לא משלם, ולא היא, *בין כך ובין כך משלם
דא"ל *לחוקי שדרתין ולא לעוונות : *גיהוה
איתתא דהוה מפקדיי גבה מלוגא דשמרא, אתו
ורשמי סא חבעי ליה מינה, אמרה להו 'מחיים
תפיסנא להו אתאי לקמי' רב נחמן אמר לה
'אית לך סהדי' דתבעיהו מיניך מחיים ולא
יבית ניהו להו, לא, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ, א"כ
מיתה' ותפיקה דלאוד מיתה לא כלום, אתא
היא איתתא דאחייבא שבועה כי דינא
דבבא אמרה ליה בת רב חסדא : יענא בה
החשרה אשבעיה, אפכה רבא לשבועה
אשבענדה, וימנין הוה יתבי קמיה רב פפא ורב
אדא בר מתנא איתיה והוא שמרא קביה א"ל
רב פפא ידענא ביה דשמרא פטריה הוא א"ל
'איכא איניש ארדינא בהדי' דמרי' א"ל, לא, א"ל
'אע"ז דאיכא מריעד אחד לאו כלום הוא' א"ל
רב אדא בר מתנא ולא היא רב פפא כבתי רב
חסדא : בת רב חסדא קים לי בבוהמ' לא קים
לי בגוויה, אמר רב פפא השחא דאמר מרי
קים לי בגוויה, מילתא איה כגון אבא מרי
דקם לי בגוויה, קרינא שמרא אפומיה,
קרינא ס"ד *האלא מרענא שמרא אפומיה
היא איתתא דאחייבא שבועה כי דינא
דב ביבי בר אביי אמר להו הווא בע"ד
חיתי וחיטבתע (ה) כתיבא אפשר דמיכסמא
ומוריא אמרה להו כתבו, וכוונתא דבי

הגהות הב"ח
(ה) נמי ותשבע
נמחין למר דמיכסמא :

גליון הש"ס
רשימת שאלות
כנס חוקי חז"ל
ועוד ועוד
ע"פ חז"ל
לשון המשנה :

הגהות הב"ח
(ה) נמי ותשבע
נמחין למר דמיכסמא :

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הכותב לאשתו

אם נגזר קודם לכתוב... הכותב לאשתו... מכתביו כותבם קיימים... סבבה לה כשהוא קצון וגביר...

פרק תשעי

לא שט חלל מנה ומאחסן בו... וזאת ח"כ מאי קמ"ל מסגי... שכל מנהן כן קיימה אפי'...

צ

עוד אבב מיי פ"א... עין משפט... עין מצוה... עין משפט... עין מצוה...

הדרן עלך הכותב

מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה...

הדרן עלך הכותב

מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה...

הדרן עלך הכותב

מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה...

הדרן עלך הכותב לאשתו

מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה...

הדרן עלך הכותב לאשתו

מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה...

הדרן עלך הכותב לאשתו

מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה... מי שהיה נשוי יורשי בראשונה...

תוספות ר"ד

א"ל אלא מה בעל... תוספות ר"ד... א"ל אלא מה בעל... תוספות ר"ד... א"ל אלא מה בעל... תוספות ר"ד...

תוספות ר"ד

א"ל אלא מה בעל... תוספות ר"ד... א"ל אלא מה בעל... תוספות ר"ד... א"ל אלא מה בעל... תוספות ר"ד...

עין משפט
ג' מצוה

עדין של החוקי בה יכול לחזור בו. אומר ר"ת ואפי' נקט מעות
וכונן ללא קנו בכספה. משמע נקט מעות אחר
שיקח את הסעור וקנסתו על דין יכול מותר לחזור בו הדאיל ומפסיק
שכחוהו אה סעור וקנסתו על קח הדך ביה דאפי' מי שפרעי לכול כדמותא
שכחוהו אה סעור וקנסתו על קח הדך ביה דאפי' מי שפרעי לכול כדמותא
כהובא (ב"מ דף מע) גבי הוא גברא

עסקין: "עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו
משם היותה בה אינו יכול לחזור בו משום דאמר
ליה היתא דקמי' סברת וקבילת ומאימת
מחזיק בה? זככי דיש אמרי **איבא זבמי**
אפי' באהריות נמי דאמר ליה אחי מירפך
ואישלם לך: בתנן ימי שהיה נשוי שלש
נשים ומת, כתובהה לך זבמה, ושל זומאתים,
וישל זושלש מאות, ואין שם אלא חלה חולקין
בשה, וזו שם מצותה של מנהננוטת חמשים,
של מאתים, ושל שלש מאות שלשה שלשה
של והבדלו שם שלש מאות של מנת נטלת
* חמשים, של מאתים מלה ושל שלש מאות
שלשה של והבדלו, שהמלו לכיס פיתחו או
הרתירו כך הן חולקין: וכן מנה נוטלת
המש"ק התיאור והלחא והילחא הוא דאית לה?
צמד צמד בכתובה ובעלת מאתים לבעלת
מנה: ויו דבריים אין לי עמד במנה א' הב
א' מאת ספא ושל מאתים ושל שלש מאות
ועל של של של זהב חומא ליה הוא סקת
נפש מנה משום דאמרה לה מרוץ דבריים
היא דסקיק נפשא: הו שם שלש מאות
* וכי: א' מאתים מנה, ושבעים וחמשה הוא
דאית לה ימץ: מנה בכתובה ובעלת שלש
מאות לבעלת מאתים, ולבעלת מנה: ויו
דבריים אין לי עמך בכתובה יעקב עמר
פקוד משמיה **בביתא אמר רישא בישא**
תפיסות וספא בשתי תפיסות: רשע בשתי
תפיסות - דנפלו שבעין וחמשה בחד וימנא,
ומאה ועשרים וחמשה בחד וימנא ספא
בשתי תפיסות - דנפלו שבעים וחמשה בחד
וימנא, ומאתים ועשרים וחמשה בחד וימנא
תגיא זו משנת דבי נתן, רבי אומר אין אני
ראה רבוי של רב נתן באלו אלא חלקות
בשה: וכל שלשה שהמלו: אמר שמואל
שני שהמלו לכיס זה מנה והא מאתים

עסקין: עורין: עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו
מעות: אין יכול לחזור בו. שהקרקע נקנה במקומו כי א"ל חזק וקני
ויש שמחיקין מיד ונתקנו מעות לאחר זמן ומשהחזיק בה נחמייב
המעות: מיהא. שק קנין: דקיעירי. מלל קשרים: סברה וקבילת.
דמי חתיכות כסף כלומר תעלת
לכך מעותך מספק: אפי' באהריות
נמי. מכרה לו אינו יכול לחזור בו
ממדת עסקין ולא אמרינן סוף סוף
עליה הדר ואתרומי דייני למיך לן
דא' אפוסטרפך שטר טירפא מביד
שכתבו לך שאלה סגדה מירך ברין
ותחזור עלי לטרופ: ואשלים לך. וכל
זמן שלא יתה מירך לא תשלם סגדה
עורין שנין זבינן ברין: בתנן
של זו מנה ושל זו מאתים כו'.

עסקין: עורין: עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו
מעות: אין יכול לחזור בו. שהקרקע נקנה במקומו כי א"ל חזק וקני
ויש שמחיקין מיד ונתקנו מעות לאחר זמן ומשהחזיק בה נחמייב
המעות: מיהא. שק קנין: דקיעירי. מלל קשרים: סברה וקבילת.
דמי חתיכות כסף כלומר תעלת
לכך מעותך מספק: אפי' באהריות
נמי. מכרה לו אינו יכול לחזור בו
ממדת עסקין ולא אמרינן סוף סוף
עליה הדר ואתרומי דייני למיך לן
דא' אפוסטרפך שטר טירפא מביד
שכתבו לך שאלה סגדה מירך ברין
ותחזור עלי לטרופ: ואשלים לך. וכל
זמן שלא יתה מירך לא תשלם סגדה
עורין שנין זבינן ברין: בתנן
של זו מנה ושל זו מאתים כו'.

עסקין: עורין: עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו
מעות: אין יכול לחזור בו. שהקרקע נקנה במקומו כי א"ל חזק וקני
ויש שמחיקין מיד ונתקנו מעות לאחר זמן ומשהחזיק בה נחמייב
המעות: מיהא. שק קנין: דקיעירי. מלל קשרים: סברה וקבילת.
דמי חתיכות כסף כלומר תעלת
לכך מעותך מספק: אפי' באהריות
נמי. מכרה לו אינו יכול לחזור בו
ממדת עסקין ולא אמרינן סוף סוף
עליה הדר ואתרומי דייני למיך לן
דא' אפוסטרפך שטר טירפא מביד
שכתבו לך שאלה סגדה מירך ברין
ותחזור עלי לטרופ: ואשלים לך. וכל
זמן שלא יתה מירך לא תשלם סגדה
עורין שנין זבינן ברין: בתנן
של זו מנה ושל זו מאתים כו'.

עסקין: עורין: עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו
מעות: אין יכול לחזור בו. שהקרקע נקנה במקומו כי א"ל חזק וקני
ויש שמחיקין מיד ונתקנו מעות לאחר זמן ומשהחזיק בה נחמייב
המעות: מיהא. שק קנין: דקיעירי. מלל קשרים: סברה וקבילת.
דמי חתיכות כסף כלומר תעלת
לכך מעותך מספק: אפי' באהריות
נמי. מכרה לו אינו יכול לחזור בו
ממדת עסקין ולא אמרינן סוף סוף
עליה הדר ואתרומי דייני למיך לן
דא' אפוסטרפך שטר טירפא מביד
שכתבו לך שאלה סגדה מירך ברין
ותחזור עלי לטרופ: ואשלים לך. וכל
זמן שלא יתה מירך לא תשלם סגדה
עורין שנין זבינן ברין: בתנן
של זו מנה ושל זו מאתים כו'.

תוספות ר"ד

עין משפט
ג' מצוה

תוספות ר"ד

המנה אלא מלרב עם
בעלח ק' הלכך שן ק'
נוטלת ל' ושל שן'
מאות הילקת כתיבין
100

ק' = 100
25 = 25
25 = 25
50 = 50

250

200

100

100

200

100

200

100

200

100

200

100

200

תוספות ר"ד

עין משפט
ג' מצוה

תוספות ר"ד

המנה אלא מלרב עם
בעלח ק' הלכך שן ק'
נוטלת ל' ושל שן'
מאות הילקת כתיבין
100

ק' = 100
25 = 25
25 = 25
50 = 50

250

200

100

100

200

100

200

100

200

100

200

100

200

100

200

עין משפט
ג' מצוה

עין משפט
ג' מצוה

אלמנה ניוזת פרק אחד עשר כתובות

יד א מיי' ס"ח ט"ז
א"כוח ה' כו ט"ז
ה"ט כ"ט ז' ט"ז ט"ז

מז ב ג (מ"ו ט"ז)
טור ה"ט ס"ה ק

מז ד מיי' ס"ח ט"ז
זכיה ומתנה ה' עו
ז י יע ט"ז ע"ז פ"ג
ט"ז ט"ז ס"ה ר"ג
ט"ז ט"ז ס"ה ר"ג

הוספות ר"ד

אשרים נתנו והיא
אשרה לא נפלה על פי
לתיבא ראי' נכסי בחוקת
יחסי קיימי ועל האלמנה
החיות ראי' פירושו ה' אבל אם
בפני עדים שלא נהנו
לה א"ר נכסי בחוקת
אלמנה ק"ל א"ל אבל אם
נשאת והיא חבוה לחוב
בנותה של שנים שבע
עליה להביא ראי' ע"ה
משנשאת אין הנכסים
ברשותה : והרמב"ם
יתומים אשר נתנו דמי
מנונה לשנה הבאה
ואני ל' להנאה שבעים
דמינו כ' א"ל לא נפלה
על משנשאת מעט
דמינו משנשאת שוב אין
לה מנונה ואינה שוה
אלא לשעבר ופ"ה מקבל
אשרי יתומים ואחרים
אני השבחה ור"ח או"ח
אביהם השבחה סבר ר"ה
לפטר על מ"ל להביא
ראי' מ"ם ארעא בחוקת
יחסי קיימי ור"ח לית
ר"ה וליסקל א"ל ראי' על
כמה הדי א"ר על
היתומים להביא ראי' מ"ם
ארעא דלגובינא
קיימא כמאן דנדי דמי
יחסי נתי ראי' ונשקל
וב' דבית דפשמא ליה
משנשאת דמי כפרה
אשר לפטר דמי נכסי
בחוקת הבעל ור"ח קיימי
לא בחוקת יחסי א"ר ל' ר"ל
דאי' דהתם משמא ל' ר"ל
הוא סיבתי ל' משום
דפשמא דהתם כרפוש
ארעא כיון דלגובינא
קיימי ור"ח והכל כולה
ארעא קיימי בחוקת כ"ח
אבל הבא דלא בני א"א
מוני לא קיימי כלה
נכסי בחוקת האלמנה
השמונה איני אלא
דמי יום ביומי וכל
נכסי בחוקת יחסי קיימי
ואין בה האלמנה
לתיבא מירי בעבור
ל"ה לתיבא כל השרה
מירי ויתומים וכן מחוייבין
הנכסים והיתומים
ומפרישים אותה דמי
יום ביומי מש"ה היה
מפסקת הוא לתיבא אם
ש"ח בה ורומק לתיבא
עליה כבני מונוניה :

נ"מ
ד
מסקנא
פ"כ

נכסי בחוקת אלמנה קיימי ור"ח
בחוקת הבעל חוב ואמרו מהימני יחמי למימר פרעט
במלוה על פה וכי יחמא דחשבוני ליה בחוקת אלמנה טפי משום
דמוכרת למוזות שלא בבית דין א"כ כן לרב ושמואל נהי דלית להו כל
הטונון אחר מעשה ב"ד לא אחר
כלום מ"מ כשאיבדה כתובתה לא
יהי יחמוני נאמנין לומר פרעט
דכיון דמוכרת לכתובתה שלא בבית
דין נכסים בחוקתה כי הכא וכי
יחמא אע"ג דנכסים בחוקתה מיהו
מהימני לומר פרעט דמוכחא מילתא
מלית לה כתיבה דמחמת פרעיה
נקרעה מיהו היכא דליכא עדים
שנפרעה לא להימנו ושמא י"ל אי
ליכא עדים אין הכי מו"ח מוזות
שאיני דכתיבה מיד שנפרעה נסתלקה
אבל מוזות לעולם י"ל לה מוזות
עד שחשבה כתיבתה הלכך הו'
נכסים בחוקת טפי ממוזות - מ"ר :
ולא דמי להא דאמר' בההקבל (נ"מ)
יחמיים אמרו אנו השבחנו ובעל
חוב אמר אביכם השביתו ומסקנא
דמילתא ארעא כיון דלגובינא קיימא
כמאן דגביא דמי דהתם מיירי כגון
שיתומין מודים שהקרקע זה לבעל
חוב שאביהם עשאה אפותיקי ולכן
מסיק כיון דלגובינא קיימא כמאן
דגביא דמי ודע מומיית ענה
ספק זה קודם ספק זה קודם קולן
ואינו טוין דמיס והיעו העטם כיון
לקון קאי כמאן דקין דמי ולשם
מודה בעל האילן שיש לו לקין אלא
שקול דמיס א"כ חרעא דלגובינא
קיימא נמי מיירי כה"צ - מ"ר :
נשאת עליה להביא ראי' .
מדלא משכח עליה להביא

מה טעם דלא חשבוני נכסי
מהימני יחמי למימר פרעט
לחצו מוזות של שנים שעברו : **פליג לנביא ראי'** . וכוונתו אלו
הנכסים ברשותה : בשטרות המכירה שהיא
סוהבת ללקוחות כותבת את המכור
למוזות וכשהיא מוכרת לגבי כתיבה
חפרה בחוק השטר לכתובה מכריה :
וכך כחה יפס : כדבעין לפרושי : מהי
לאן כחה פליגי דר' יוחנן דאמר
פשיטתו יפס לה סבר נכסי בחוקת
יפסי קיימי . וזו לא פירשה מה
לכתובה-ומה למוזות סוף כשהיא
לחצו יאמרו לה"מ שמה שמכרה לכתובה
מכרה וקבלת כתיבתה "ואם חלמר
להס"ח"כ חנו לי מוזות שאלתי"ס
יאמרו "נחטג לך משלטינן סמוך
במוזות" והס נאמנים : **גרפי יחסי**
סבר נכסי בחוקת אלמנה קיימי . והיא
חחיקי בהם לנכר מוזותיה וכתיבה
ועליהם להביא ראי' לפיכך **בבבבב** [ע"ל פ"ה מ"ר]
יפה לה מפני לקוחות שלקחו עדות
מבעלה שחם יכלו כל נכסי היתומים
תחשוב כל מה שמכרה למוזות ועל
הלקוחות שלקחו מבעלה חמור על
לכתובה, שחם חפרש לכתובה מכרה'
לא חוכל שוב לנחון למוזות ועל
הלקוחות לא חמור על מוזותיה דתנן
(גיטין דף מה) אין מוליאן ענין האשה
והבטת מנכסים משועבדים : **דלא**
יפברו לפ רעבתנות . הרואה שמכרה
כל קרקעות אלו סבור שמכרה
למוזות מוליא עליהם רעבתנות
ושוב אין חרע נשאה : דאי לא מימא
סי' : דטעמא דר' יהודה לאו

נכסי בחוקת יחמי קיימי ועל אלמנה להביא
ראיה **או דלמא נכסי** בחוקת אלמנה קיימי
ועל היתומים להביא ראי' : **ת"ש** "דחני לוי
אלמנה : כל זמן שלא ניסח יול היתומים
להביא ראי' , ניסח עליה להביא ראי' א"ר
שימי בר אישי כהנאי זמורה וכוונתו : אלו
למוזות מכרה, ואלו לכתובה מכרה : דברי
רבי יהודה ר' יוסי או"ח מוכרת וכותבת סתם
וכן כחה יפחמאי לאו"ה הוא קמילגי : **ל'ה**
יתרה דאמר בעי לפרושי" סבר נכסי בחוקת
יחמי קיימי ועל האלמנה להביא ראי' **ורבי**
יפסי סבר לא בעי לפרושי" נכסי בחוקת אלמנה
קיימי ועל היתומים להביא ראי' , **רמא**
דבול עלמא נכסי בחוקת אלמנה קיימי , ועל
היתומים להביא ראי' **ירבי יהודה** *עצה
טובה קמ"ל דלא ליקרו לה *רעבתנות, דאי
לא הימא הכי-ה"א דבגני ר' יוחנן תפשוט
ליה ממתי' : **מוכרת למוזות שלא בבית**
דין רעבתנות אלו למוזות מכרה אלא
מכרה ליהבא למשמע מיהו דעצה טובה קמ"ל
ה"ג עצה טובה קמ"ל **א"ג דבגני עבדא**
נכסי בחוקת יחמי קיימי והיינו מעמא דר'
יוסי כראבי קשישא דאמר אבי קשישא
משל דר' יוסי למה הדבר דומה *לשכיב
מרע שאמר חנו מאתים זוז לפלוני בעל
חובי" רצה בחובו נושלין רצה במחנה נושלין
אם

מהס נכסי בחוקת יחמי קיימי
להביא ראי' נהי דמתיבא דפלוגתא דר' יוסי לא שמיע ליה
מפני' מיהא שמיע ליה שהמנהג נתיב מכרה בחוקת המדרש :
פשיטתו לים מסתניסין . דעל אלמנה להביא ראי' דמתיבין נמי
מזכרה לה לפרושי כר' יהודה : דעל טובה קמ' משמא ל' : דלא ליקרו
לה רעבתותא : אי נמי דבולי ענמא . היכא דאמרו יחמיים "נחטג"
על אלמנה להביא ראי' ור"ח **בבי ל' יוסי** **פשיטתו** יפה לה לפרושי
לקוחות שבחי' בענה לכתובה כמו שפירקתן וכתני חבי קשישא :
אם

מהס נכסי בחוקת יחמי קיימי
להביא ראי' נהי דמתיבא דפלוגתא דר' יוסי לא שמיע ליה
מפני' מיהא שמיע ליה שהמנהג נתיב מכרה בחוקת המדרש :
פשיטתו לים מסתניסין . דעל אלמנה להביא ראי' דמתיבין נמי
מזכרה לה לפרושי כר' יהודה : דעל טובה קמ' משמא ל' : דלא ליקרו
לה רעבתותא : אי נמי דבולי ענמא . היכא דאמרו יחמיים "נחטג"
על אלמנה להביא ראי' ור"ח **בבי ל' יוסי** **פשיטתו** יפה לה לפרושי
לקוחות שבחי' בענה לכתובה כמו שפירקתן וכתני חבי קשישא :
אם

(א) נראה דהכר כאן
ז"ל ועל היתומים להביא
דאי' : מ"ש דמי לוי
למנונה כל זמן שלא נשאה
על היתומים להביא ראי'
אבל אם נשאה וכו' .
כ"ח ז"ל דמתיבא ליה
ניסח עליה להביא ראי'
מכחה דלנכר טעם וכו' .

מהס נכסי בחוקת יחמי קיימי
להביא ראי' נהי דמתיבא דפלוגתא דר' יוסי לא שמיע ליה
מפני' מיהא שמיע ליה שהמנהג נתיב מכרה בחוקת המדרש :
פשיטתו לים מסתניסין . דעל אלמנה להביא ראי' דמתיבין נמי
מזכרה לה לפרושי כר' יהודה : דעל טובה קמ' משמא ל' : דלא ליקרו
לה רעבתותא : אי נמי דבולי ענמא . היכא דאמרו יחמיים "נחטג"
על אלמנה להביא ראי' ור"ח **בבי ל' יוסי** **פשיטתו** יפה לה לפרושי
לקוחות שבחי' בענה לכתובה כמו שפירקתן וכתני חבי קשישא :
אם

מהס נכסי בחוקת יחמי קיימי
להביא ראי' נהי דמתיבא דפלוגתא דר' יוסי לא שמיע ליה
מפני' מיהא שמיע ליה שהמנהג נתיב מכרה בחוקת המדרש :
פשיטתו לים מסתניסין . דעל אלמנה להביא ראי' דמתיבין נמי
מזכרה לה לפרושי כר' יהודה : דעל טובה קמ' משמא ל' : דלא ליקרו
לה רעבתותא : אי נמי דבולי ענמא . היכא דאמרו יחמיים "נחטג"
על אלמנה להביא ראי' ור"ח **בבי ל' יוסי** **פשיטתו** יפה לה לפרושי
לקוחות שבחי' בענה לכתובה כמו שפירקתן וכתני חבי קשישא :
אם

מהס נכסי בחוקת יחמי קיימי
להביא ראי' נהי דמתיבא דפלוגתא דר' יוסי לא שמיע ליה
מפני' מיהא שמיע ליה שהמנהג נתיב מכרה בחוקת המדרש :
פשיטתו לים מסתניסין . דעל אלמנה להביא ראי' דמתיבין נמי
מזכרה לה לפרושי כר' יהודה : דעל טובה קמ' משמא ל' : דלא ליקרו
לה רעבתותא : אי נמי דבולי ענמא . היכא דאמרו יחמיים "נחטג"
על אלמנה להביא ראי' ור"ח **בבי ל' יוסי** **פשיטתו** יפה לה לפרושי
לקוחות שבחי' בענה לכתובה כמו שפירקתן וכתני חבי קשישא :
אם

שני דיני פרק שלשה עשר כתובות

כ"ו א מ"ה פ"ד מהלכות שקלים הלכה א'

מזבז מ"ה ט"ז הלכה ט"ז ו"א

ל"ב ז"ד מיטמרו אלף מחמת ישראל

אלף להך תירולא פריך דמסוק הכא

ללא הויתרו חסירי והיכא להויתרו ערי

פריך מ"ה שגא דהא פשיטא שלא לדעת

כן מקדישין כיון דלא שרית ליה כי לא

הויתרו ומשני לב ז"ד מחמה עליה

רבי ישמעאל כלי שרת בזון ממחמת

הלשכה. הא תרומת הלשכה הי"ט

מותר תרומת הלשכה כדמוכח במתני'

דפליג אר"ע דקתיי מותר תרומה

כלי שרת וא"כ כי פריך דה"ש ואימא

שיריים גופייהו והייט משום דכתיב

שאר ולשני דהא שאר הכסף הי"ט

מותר תרומה י"ל דבמילתא דפסיקא

ליה בעי לאוקמי קרא דהייט שיריים

דבכל שנה אימננה אבל במותר דלא

פסיקא ליה לא ניחא ליה לאוקמי

לקרא: **כדאמר** רבא בעולה

עולה ראשונה: תימא אמאי איבעריך

האי דרשא דרבא חיפוק ליה מהיכא

דמפקא מחמתין דזבחים בפרק כל

התדיר (דף ע"ט. וס) דקתיי כל התדיר

מחזירו קודם לחברו התמידים קודמין

למוספים כי יוקא בעי בזמנא מנ"ל

ומתקו מנא לן דקדמתי טעמא מלכד

עולה הבקר אשר לעולה התמיד וכ"ה

דהתם איבעריך היכא דליכא אלא חד

דלשמיטין קרא דעקריין לגמרי

מוספין מקמי תמידין לא היא דמהתם

נפקא לן בכ"מ דתדיר ושאני תדיר

תדיר קודם כדמפיק הכס מכלאה

תעשו שיהו כל עשויה שווה ואי כתי

האי גוונא מיירי מהתם לא נפקא לן

ועוד מסבדא רישא דכל התדיר

מחזירו קודם לחזירו מיטתיה דומיא

דבבא שאלמיה דקתיי כל המקודש

מחזירו קודם לחזירו דס מלאה קודם

לס עולה מפני שהוא מרבה כי' וכל

הקדקדימה ממש מיירי והא נמי ליכא

לחזרו דאי מהתם דמלכד עולה

ב"ד מיטמרו אלף מחמת ישראל

אלף להך תירולא פריך דמסוק הכא

ללא הויתרו חסירי והיכא להויתרו ערי

פריך מ"ה שגא דהא פשיטא שלא לדעת

כן מקדישין כיון דלא שרית ליה כי לא

הויתרו ומשני לב ז"ד מחמה עליה

רבי ישמעאל כלי שרת בזון ממחמת

הלשכה. הא תרומת הלשכה הי"ט

מותר תרומת הלשכה כדמוכח במתני'

דפליג אר"ע דקתיי מותר תרומה

כלי שרת וא"כ כי פריך דה"ש ואימא

שיריים גופייהו והייט משום דכתיב

שאר ולשני דהא שאר הכסף הי"ט

מותר תרומה י"ל דבמילתא דפסיקא

ליה בעי לאוקמי קרא דהייט שיריים

דבכל שנה אימננה אבל במותר דלא

פסיקא ליה לא ניחא ליה לאוקמי

לקרא: **כדאמר** רבא בעולה

עולה ראשונה: תימא אמאי איבעריך

האי דרשא דרבא חיפוק ליה מהיכא

דמפקא מחמתין דזבחים בפרק כל

התדיר (דף ע"ט. וס) דקתיי כל התדיר

מחזירו קודם לחברו התמידים קודמין

למוספים כי יוקא בעי בזמנא מנ"ל

ומתקו מנא לן דקדמתי טעמא מלכד

עולה הבקר אשר לעולה התמיד וכ"ה

דהתם איבעריך היכא דליכא אלא חד

דלשמיטין קרא דעקריין לגמרי

מוספין מקמי תמידין לא היא דמהתם

נפקא לן בכ"מ דתדיר ושאני תדיר

תדיר קודם כדמפיק הכס מכלאה

תעשו שיהו כל עשויה שווה ואי כתי

האי גוונא מיירי מהתם לא נפקא לן

ועוד מסבדא רישא דכל התדיר

מחזירו קודם לחזירו מיטתיה דומיא

דבבא שאלמיה דקתיי כל המקודש

מחזירו קודם לחזירו דס מלאה קודם

לס עולה מפני שהוא מרבה כי' וכל

הקדקדימה ממש מיירי והא נמי ליכא

לחזרו דאי מהתם דמלכד עולה

דבבא שאלמיה דקתיי כל המקודש

מחזירו קודם לחזירו דס מלאה קודם

לס עולה מפני שהוא מרבה כי' וכל

הקדקדימה ממש מיירי והא נמי ליכא

לחזרו דאי מהתם דמלכד עולה

דבבא שאלמיה דקתיי כל המקודש

מחזירו קודם לחזירו דס מלאה קודם

לס עולה מפני שהוא מרבה כי' וכל

אליה זבא: תני החם

מותר שירי הלשכה מה

היו עושין בחן לוקחים

בחן יינות שמתכונות

והשבר לוקחש דברי ר'

וישמעאל ר' עקיבא אומר

אין משתכרו על ש

הקדש ולא בשל עניי

בשל הקדש אין עניי

במקום עשרתו בשל

עניי דלמא מותר

עניא וליכא למיחבא

ליה: תני אום ר' רובי'

הקדש בנתן כדאמר

והלכח בנתן כדאמר

לקני דרמקא כשתבא

לנתב כתרובחא או לא

הנבה בלא שבועה אבל

בשבועה כן וכן

ידיהן לא בלא שבועה

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

איתמר רב אפר

א"כ ז"ד י"ט ג"ה ה'

פ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

כ"י ז"ל ו"ה כ"ס

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מ"ה כ"ס מ"אורות

מקור הכסף

זכיות רבית

טובת (נ"ה)

קנייני (ג"ה)

הנחות דהר"א

[א] ג' (ל"ג) ו"ה (כ"ג)

מ"ה ול"ה עם סוף

ממלת וכל מקום

ו"ל כ"ה ביבוא

דשקלים (פ"ד ט"ז)

גליון הש"ס

גמ' מותר תרומה לקין

הנוכחי אם לא היה מותר

היו עושין דבכ"ה שלא

יהיה המזבח כפול:

לכ"ה ו"ה פ"ד דנכנס:

ל"ט

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

שני דיני

פרק שלשה עשר כתובות קיב

עין משפט
די מצוה

ובסו כמבי מיכסי עד אחרת דחולבני . כשתלך כל המקומות ישמעך לך : נקטו בידי . קלאן קטנות לחמות בידו לחם : קמפי : אשכולות דמחרתגונין (ויקרא כה) ללא חצור-לא חקטוף : לשנס . לסוף סנה : דברכותיס . כשהנהגה מזכוכת : נישכחה של לטון .

עוד א חיי פיה מהל'
מלכות כלכל יא :
עו ב ש כלכל י :

ולומר דמפרש ואזיל ומלטון אחרת תורה אור
למד לארץ ישראל כדמפרש ואזיל :
אני ראיתי דכקטת בית שאן . שהיא
משאר ארעות : בית שאן טוטה
שכטים כורים . וכוון דבשאר ארעות
יש שבעים טורים כל שכן בחרץ מררים
שארין לך מעולה בכל הארעות כמלרים
שהרי נמשלה לנן ה' ואין במלרים
מדינה מעולה כעונו : דמרכו כס
מלכי . מלרים שנאמר כי היו בלעזן
קריו על מלכי ישראל הכתוב מדבר
לנגחי שמרדו בהקב"ה וסמכו על
מלכי מררים ותמיד היו שריהם
ושלוחיהם מלווין בלעזן שלוחים למלך
מררים מזיזין חשורה : מזונס .
כניה בכל טוב מזונה לשון פרי
דכתיב (בראשית ו) וזכנה גם אנכי
מזונה : לבנו סקטן . לכנטן : לבנו
גדול . למררים : על לחם משבת .
הרי שבע פעמים שכטים כורים
הרי ד' מלות וששעים ובמקום שאינו
עששים כמברון יש להוסיף על מש
מתוך דברכותיה כתיב 'מזה שטרים'
על אחת שבשאר שנים נבחר למאה .
מזה פעמים חמש מלות הרי ממש
ריבוא : סאה קמה . הוא חכך דק
היולא מן הכפה והחטין פוטוין
ברחיים של גריסין ואין פוטוין דקון
והכפה מוליה הקמה וקולטת פסולת
ומזרח מה שכפה לריחים : סוכין
שהמכתשת מוליה כשלותין חטין
לסולת כושטין אופן במכתשת :
מורסין . הן סוכין היולאין בלחונה :
קיבוריא . קמה שאינו יפה שטשים
יחס פת קבור וקורין שארתי : יפה
אם שמתו כס בלרעכון . יפה
אחס משבתין אותה : בית סאה סנה
לי אכס . בחרץ ישראל : איני סוטה
בר סבוראס . אחר מבני האמורי
אמר ליהודי תחלת ביאתו לארץ :
סך סאלתא דקיימא אגודא דירנא .
דקל פלוני העומר על שפת הירדן :
כמה גדירתו מינס . כמה תמרים
אחס גודרים הימט לקיטת תמרים
קרובה גדירה בלשון (משנה וגורא
בלשון) ארמי : אין טורו מחוץ אס
בשדו . שבעור טון וגומד לחתיתחולא
הפשטו : אינה מחוקת פירוסים .
עושה פירותיה מרובין עד אין מקום
להלטיטן : פלגי לני מחרת . לללתי
מאחת מהן מן הקללות האמורות
במקרא : נקט במלר . יש מקום
שארין גשר ומשליכין טך על רוחב
הנהר משפה לשפה ואינו רחב לילך
עליו כי אס לחות ביריו בתכלית
למעלה הימט-קשור שני רחשו

והו"א כמבי מיכסי עד אקרא דחולבני כ"ב
פרסי אורכא ופורתא שיחא פרסי רבי הלבי
ור' עוירא ור' יוסי בר חנינא אקלעו להווא
אתרא אייתו קמיהו אפרסקא דהוה כאילפס
כפר הינו ואילפס כפר הינו כמה הווי ? ה'
סאיין אכלו שלישי והפקירו שלישי והלכו לפני
בהמתן שלישי לשנה אקלע ר' אלעזר להחם
האיס ואייתו לקמיה נקטו בידיה ואמר ארץ פרי
אקלע *לגבלא חונהו להנהו קמיה דהו
קיימי כי עיגלי אמר עגלים בין הגפנים?
אמרו ליה קמפי נינהו אמר ארץ ארץ הכניסי פירותיך למי את מוציאה
פירותיך לערביים הללו שעמרו עלינו בתמאתינו לשנה אקלע ר' חייא
להחם חונהו דהו קיימי כעיו אמר עוים בין הגפנים אמרו ליה ליל לא
תעביד לן כי חבדך : חנו רבנן ובברכותיה של ארץ ישראל בית סאה עושה

הקנת כירות ג'וליס

חטין ונכאות
אכא וטראס פסאן קמפי
סאק דזכר חטת ריבא
כויין (50,000)

חמשת ריבוא כורין בישיבתה של צענו בית סאה עושה שבעים כורין
דחניא אמר רבי מאיר אני ראיתי בבקעת בית שאן בית סאה עושה שבעים
כורין ואין לך מעולה בכל ארצות יותר מארץ מצרים כגון ה' בארץ
מצרים ואין לך מעולה בכל ארץ מצרים יותר מצוען דהו מרבו בה מלכים
דכתיב כי היו בצוען שריו ואין לך פרשים בכל א"י יותר מחברון דהו
דכתיב בה שוכבי ואפילו הני חברין מבונה על אחת משבעה בצוען דכתיב
וחברון שבע שנים נבנתה לפני צוען מצרים מאי נבנתה צלמא נבנתה
ממש אפשר אדם בונה בית לבנו קמן קודם שיבנה לבנו גדול שנאמר
ובני חם כוש ומצרים ופוש נבעו אלא שמבנה על אחת משבעה בצוען
והני מילי במרשים אבל שלא במרשים ממש מאה והני מילי שלא
בברכותיה אבל בברכותיה כתיב ויורע יצחק בארץ הורא וגו' תניא אמר

סוטה ג'ד

הגרות רביה
(6) בני אמר ליה לא
עליתו כס אכתי
אחריכמה חן :

תוס' ר"ס י"ג ע"ג
ל"ג ח"א

רבי יוסי סאה ביהודה היתה עושה חמש סאה סאה סאה סאה
סוכין סאה מורסין וסאה קיבוריא ו"ל הווא צדוקי לר' חנינא איה משבתיחו
בה בארעון *בית סאה אחת הניח לי אבא-ממנה משחמנת חמר ממנה
עיוור ממנה קישניות ממנה רועות-מקנתו א"ל הווא בר אביראה לבר
ארעא דישראל : היא (תאלחא) דקיימא אגודא דירנא כמה גדירתו מינה ?
אמר ליה שיתין כורי א"ל (6) אכתי לא עייליתו בה אדריכותה און
מאה ועשרים כורי הוד-גורין מינה אמר ליה אנא גמי מחד גיסא

תוס' ר"ס י"ג ע"ג
ל"ג ח"א

אמר רב חסדא מאי דכתיב ואתן לך ארץ חמדה נחלת
צבי למה ארץ ישראל נמשלה לצבי : לומר לך מה צבי זה אין עורו
מחזיק בשרו אף ארץ ישראל אינה מחוקת פירותיה דבר אחר מה צבי
זה קל מכל החיות אף ארץ ישראל קלה מכל הארצות לבשל את פירותיה
אי מה צבי זה קל ואין בשרו שמן אף ארץ ישראל קלה לבשל ואין פירותיה
שמינים : חלמוד לומר וזבת חלב ודבש שמינים מחלב ומתוקים מדבש רבי
אלעזר בן הוה סליק לארץ ישראל אמר פלמי לי מחרא בל סמכוהו אמר פלמי
לי מחרתי לי אוחבוהו בסוד העיבור אמר פלמי לי מתלת שנאמר והיתה
גדי אל הנביאים החוים שוא וגו' בסוד עמי לא יהיו זה סוד עיבור ובכתב
בית ישראל לא יכתבו זה סמיכה ואל אדמת ישראל לא יבואו כמשמעו רבי
זרבא כי הוה סליק לא"י לא אשכח מברא למעבר נקט במצרא וקעבר אמר
ליה ההוא צדוקי *עמא פויוא דקדמיתו פומיכו לאודניכו אכתי בפיוותיכו
קיימיתו אמר ליה דוכתא דמשה ואהרן לא זכו לה אנא מי ימר דוכינא
לה : ר' אבא מנשק בלפי דעכו ר' חנינא מתקן מתקליה ר' אמי ורבי אמי
קיימי

סליק לא"י טנא"
מזימא דא אקוראס
(כ"א ור' רב) כמא דמא
זאפי טנא

מזימא דא אקוראס
מזימא דא אקוראס

עם כהול : דמדינתו פומיכו לאודניכו . מתחלכס הייתם כהולים
שהקדמתם נעשה לעשות ועודכס כהלתכס כהתחלה למחר לעשות דבר בלא עסק : פלמי . אלמוגים לישנא אחרינא לפי דעס-
סלעים : מפתן סלעילי . משותק ומתקן מכושלי העיר מחמת חמת הארץ שהיטה חביבה עליו וממור שלא יאל עס רע על דרכים :

מפתן סלעילי

מפתן סלעילי

שני דיני פרק שלשה עשר כתובות

דור שכן דור בא. איירי דאיירי בברכת העולם הבא דהיינו לימות המשיח נקט לה נמי הכא :

עתידין כל אילני סרק שבארץ ישראל שיטענו פירות כו' . לפי שדולה לסיים בדבר טוב נקט לה הכא ולא

קאמרה* לעיל דאיירי בהני מילי :

* ד' ו' ו' ת"א : 14 מות 77

הדרן עלך שני דיני גזירות

כ"ל / דור ט"ו / 17 בא"י / (מ"ו קאריא / קתאני חכמי

קיימי משקשאי למולא ומטולא לשמשא ד' עליהם : זירוף אחר זירוף . גזירות חזרה אור למסטינים ומלמדים חובה יעמדו

כיצא בר גמרא מיגנדר בעפרה שנאמר כ'יהאליס על גזירות : **שוד כפ עשירי** .

רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה וחינוגו אמר רבי זירא אמר רבי ירמיה ע"ה כשתשעה החלקים יהיו אבדון ולא

בר אבא דור שכן דור בא קמיגוריא בתלמידי חכמים כי אמריחה קמיה ויתר כי אם העשירית אף היא תשוב

דשמואל אמר זירוף אחר צירוף שנאמר ועוד בה עשיריה ושבה והיתה קמיה והיתה לבער : כזוי וכזוי דכזוי .

לבער חני רב יוסף כזוי וכזוי דכזוי . אמר רב חיאי בר אשי אמר רב פריי . מרכיב 'תאנה וגפן נתנו

עתידין* כל אילני סרק שבארץ ישראל שיטענו פירות שנאמר כ' עץ יולל חילס'הי עץ פרי אגור מה תלמוד

נשא פרוי תאנה וגפן נתנו חילס' : נשא פרוי תאנה וגפן נתנו חילס' :

הדרן עלך שני דיני גזירות מסכת כתובות

* ד' ו' ו' ת"א : 14 מות 77

אחר השלמת המסכת יאמר זה ויעיל לשכחה בעזרת השם יתברך :

(* **הדרן** עלך מסכת כתובות והדרך עלן דעתן עלך מסכת כתובות ודעתך עלן לא תחנשי מינך מסכת כתובות ולא תחנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי : יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא (** חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמך בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רביש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא :

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל וגדוה כולנו אנתנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי שמך ולומדי תורתך : מאויבי תחכמי מצותיך כי לעולם היא לי : יהי לבי תמים בחקך למען לא אבוש : לעולם ילא

אשכח פקודיך כי כם חיותני : ברוך אתה יי למדני חקך : אמן אמן אמן סלה ועד : **מודים** אנתנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות שאנו משכימים

והם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים ומקבלים שבר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אנו רצים והם רצים לכאר שחת ואנו רצים לחיי העולם הבא שנאמר ואתה אלהים תורידם לכאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך :

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת כתובות כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אודים ולסייםם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולורעי שלא

תמוש התורה מפי ומפי ורעי ורעי עד עולם . ויתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך : כי בי ירבו ימך ויוסיפו לך שנות חיים : אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד : ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום :

יתגדל ויתקדש שמיא רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בגוה ולמעקף פולחנא נוכראה מארעא ולאחבא פולחנא דשמיא לאחריה וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה בחייכון

וביומכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמיא רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי : יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא . ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיא דקודשא . בריך הוא לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונתחמא דאמרון בעלמא

ואמרו אמן : על ישראל ועל רבנן . ועל תלמודיהון ועל כל תלמידי תלמודיהון ועל כל מאן דעסקין באוריתא . די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר . יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריבי ומזוני ריידי ופורקנא מן קדם אבותון די בשמיא וארעא ואמרו אמן : יהא שלמא

רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן : עושה שלום במרומיו הוא יעשה ברחמינו שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

(* [סירוב הגון על זה הנוגף בכפר החיים שחיבר רמי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכרון ח"א פי"ג] . (** [בסומוח וסוף השבוע הרמ"ח ז"ל וכן בסוף י"ש כ"ק כחונ רמזים על הכרזת שמת הלל] .